

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekezdéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

► **B**► **M1** A BIZOTTSÁG (EU) 2018/1976 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2018. december 14.)

a vitorlázó repülőgépek üzemben tartására, valamint a vitorlázó repülőgépekkel kapcsolatos hajózási személyzeti szakszolgálati engedélyezésre vonatkozó részletes szabályoknak az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról ◀

(HL L 326., 2018.12.20., 64. o.)

Módosította:

Hivatalos Lap

		Szám	Oldal	Dátum
► M1	A Bizottság (EU) 2020/358 végrehajtási rendelete (2020. március 4.)	L 67	57	2020.3.5.
► M2	A Bizottság (EU) 2021/1874 végrehajtási rendelete (2021. október 25.)	L 378	4	2021.10.26.

▼ B▼ M1**A BIZOTTSÁG (EU) 2018/1976 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE****(2018. december 14.)**

a vitorlázó repülőgépek üzemben tartására, valamint a vitorlázó repülőgépekkel kapcsolatos hajózásszemélyzeti szakszolgálati engedélyezésre vonatkozó részletes szabályoknak az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról

▼ B*1. cikk***Tárgy és hatály**▼ M1

(1) Ez a rendelet részletes szabályokat határoz meg a vitorlázó repülőgéppel végzett légi műveletek, valamint a vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedélyek és kapcsolódó jogosítások, jogosultságok és tanúsítványok kibocsátása és fenntartása tekintetében azon esetekre, amikor a szóban forgó légi járművek megfelelnek az (EU) 2018/1139 rendelet 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. és ii. alpontjában meghatározott feltételeknek.

▼ B*2. cikk***Fogalommeghatározások**▼ M1

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat és – amennyiben e cikk a fogalmakat nem határozza meg másként – az 1178/2011/EU rendelet 2. cikkének fogalommeghatározásait kell alkalmazni:

▼ B

1. „vitorlázó repülőgép”: levegőnél nehezebb légi jármű, amelynek repülését a rögzített emelő felületeire ható aerodinamikai erő biztosítja, és amelynek szabad repülése nem függ hajtóműtől;
2. „hajtómű”: segédmotoros vitorlázógép meghajtására használt vagy szánt berendezés;
3. „segédmotoros vitorlázógép”: egy vagy több hajtóműves vitorlázó repülőgép, amely a hajtómű(vek) kikapcsolása esetén egy vitorlázó repülőgép jellemzőivel rendelkezik;
4. „kereskedelmi célú üzemben tartás”: vitorlázó repülőgép díjazás vagy bármilyen egyéb ellenszolgáltatás ellenében történő üzemben tartása, amely a lakosság által igénybe vehető, vagy amennyiben az a lakosság által nem vehető igénybe, az üzemben tartó és az ügyfél közötti szerződés alapján végzett üzemben tartás, ahol az ügyfél nem gyakorol ellenőrzést az üzemben tartó felett;
5. „versenyrepülés”: minden olyan, vitorlázó repülőgéppel végzett légi művelet, amelyet repülőversenyen való részvétel céljából végeznek, ideértve az ilyen műveletre való felkészülést, valamint a repülőverseny helyszínének elérése, illetve az onnan való távozás céljából végzett repülést;
6. „légi bemutató”: minden olyan, vitorlázó repülőgéppel végzett légi művelet, amelyet a nagyközönség számára meghirdetett esemény keretében, bemutatás vagy szórakoztatás céljából végeznek, ideértve a műveletre való felkészülést, valamint a meghirdetett esemény helyszínének elérése, illetve az onnan való távozás céljából végzett repüléseket is;

▼B

7. „bevezető repülés”: vitorlázó repülőgéppel végzett, díjazás vagy egyéb ellenszolgáltatás ellenében végrehajtott, rövid időtartamú légi művelet, amelyet egy, az 1178/2011/EU bizottsági rendelet ⁽¹⁾ 10a. cikke szerinti képző szervezet vagy a légi sportok, illetve a kedvtelési célú repülés népszerűsítése céljából létrehozott szervezet mutat be új tanulók vagy új tagok toborzása érdekében;
8. „műrepülés”: olyan szándékos manőver, amely a vitorlázó repülőgép hirtelen helyzetváltoztatásával, a szokásostól eltérő helyzetével vagy sebességváltoztatásával jár, és nem képezi a szokásos repülés vagy – a műrepülő jogosítás kivételével – a szakszolgálati engedélyekkel, tanúsítványokkal és jogosításokkal kapcsolatos képzés részét;
9. „a központi ügyvezetés helye”: a vitorlázórepülőgép-üzembentartó központi ügyvezetésének helye vagy cégjegyzék szerinti székhelye, ahol a fő pénzügyi feladatokat végzi és az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek feletti operatív ellenőrzést gyakorolja;

▼M1

10. „sima bérleti megállapodás”: vállalkozások közötti olyan megállapodás, amelynek értelmében a vitorlázó repülőgép üzemben tartása a bérbevevő felelősségére történik;
11. „nemzeti szakszolgálati engedély”: valamely tagállam által e rendelet III. melléklete (SFCL rész) vagy az 1178/2011/EU rendelet I. melléklete (FCL rész) alkalmazásának kezdőnapja előtt, a nemzeti jogszabályokkal összhangban kiadott pilóta-szakszolgálati engedély;
12. „az SFCL rész szerinti szakszolgálati engedély”: az e rendelet III. mellékletében (SFCL rész) foglalt követelményeknek megfelelő hajózárszemélyzeti szakszolgálati engedély;
13. „konvertálási jegyzőkönyv”: egy engedély SFCL rész szerinti engedéllyé való átalakításának alátámasztására szolgáló jegyzőkönyv.

▼B*3. cikk***Légi üzemben tartás**

(1) A vitorlázó repülőgépek üzemben tartóinak a vitorlázó repülőgépeket a II. mellékletben meghatározott követelményekkel összhangban kell üzemben tartaniuk.

Az első albekezdés nem alkalmazandó azokra a tervező vagy gyártó szervezetekre, amelyek megfelelnek a 748/2012/EU bizottsági rendelet ⁽²⁾ 8. és 9. cikkének, és a vitorlázó repülőgépet – jogosultságaik alkalmazási körén belül – a vitorlázórepülőgép-típusok bevezetésével vagy átalakításával kapcsolatos repülési műveletek céljából tartják üzemben.

(2) Az (EU) 2018/1139 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a vitorlázó repülőgépek üzemben tartói csak akkor folytathatnak kereskedelmi célú üzemben tartást, ha az illetékes hatóság részére nyilatkozatot tettek arról, hogy rendelkeznek a vitorlázó repülőgép üzemben tartásához kapcsolódó feladatok ellátásához szükséges képességgel és eszközökkel.

⁽¹⁾ A Bizottság 1178/2011/EU rendelete (2011. november 3.) a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről (HL L 311., 2011.11.25., 1. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 748/2012/EU rendelete (2012. augusztus 3.) a légi járművek és kapcsolódó termékek, alkatrészek és berendezések légialkalmassági és környezetvédelmi tanúsítása, valamint a tervező és gyártó szervezetek tanúsítása végrehajtási szabályainak megállapításáról (HL L 224., 2012.8.21., 1. o.).

▼B

Az első albekezdés nem alkalmazandó a vitorlázó repülőgépekkel végzett alábbi műveletekre:

- a) megosztott költségű műveletek, feltéve, hogy a vitorlázó repülőgép repülésének közvetlen költségeit és a vitorlázó repülőgép tárolásával, biztosításával és karbantartásával kapcsolatban felmerült éves költségek arányos részét a fedélzeten lévő személyek egymás között megosztják;
- b) versenyrepülések vagy légi bemutatók, feltéve, hogy az ilyen repülésekért kapott díjazás vagy egyéb ellenszolgáltatás a vitorlázó repülőgéppel végzett repülés közvetlen költségeinek, valamint a vitorlázó repülőgép tárolásával, biztosításával és karbantartásával kapcsolatban felmerült éves költségek arányos részének a fedezésére korlátozódik, és az esetlegesen nyert díjak nem haladják meg az illetékes hatóság által meghatározott értéket;
- c) a tagállamok valamelyikének területén található székhellyel rendelkező, az 1178/2011/EU rendelet 10a. cikke szerinti képző szervezetek vagy a légi sportok, illetve a kedvtelési célú repülés népszerűsítése céljából létrehozott szervezetek által kínált bemutató repülések, ejtőernyős ugrások céljából végzett repülések, vitorlázórepülőgép-vontatás vagy műrepülés, feltéve, hogy a vitorlázó repülőgépet az adott szervezet tulajdonosként vagy sima légi jármű-bérbevételi szerződés alapján tartja üzemben, a repülés nem termel a szervezetnek kívüli felek számára kiosztott nyereséget, és az ilyen repülések a szervezet tevékenységének csupán elhanyagolható részét alkotják;
- d) a tagállamok valamelyikének területén található székhellyel rendelkező, az 1178/2011/EU rendelet 10a. cikke szerinti képző szervezetek által végrehajtott gyakorlórepülések.

▼M1*3a. cikk***Pilóta szakszolgálati engedélyek és orvosi minősítések**

(1) Az (EU) felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽¹⁾ sérelme nélkül az e rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében említett légi járművek pilótáinak meg kell felelniük az e rendelet III. mellékletében (SFCL rész) és az 1178/2011/EU rendelet IV. mellékletében (MED rész) meghatározott műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak.

(2) A szakszolgálati engedélyeseknek az e rendelet III. mellékletében (SFCL rész) meghatározott jogosultságai alóli kivételként az ilyen engedélyek jogosultjai a 3. cikk (2) bekezdésének a)–d) pontjában említett repüléseket végrehajthatják az e rendelet III. melléklete (SFCL rész) SFCL.115 a) 3. pontjának való megfelelés nélkül.

(3) Egy tagállam az alábbi feltételek mindegyikének teljesülése esetén engedélyezheti egy vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedély (SPL) megszerzésére irányuló képzésben részt vevő növendék pilótának, hogy korlátozott jogosultságokat felügyelet nélkül gyakoroljon még azelőtt, hogy az SPL kiadásához szükséges valamennyi követelményt teljesítette volna az e rendelet III. mellékletének (SFCL rész) megfelelően:

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. március 4.) (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

▼ **M1**

- a) a biztosított jogosultságok mértékét a tagállam által végzett repülés-biztonsági kockázatelemzés alapján kell meghatározni, figyelembe véve a pilóta által teljesítendő kompetenciaszinthez szükséges képzés terjedelmét;
- b) a jogosultságok a következőkre korlátozódnak:
 - i. az engedélyező tagállam egész területe vagy annak egy része; valamint
 - ii. az engedélyező tagállamban lajstromozott vitorlázó repülőgépek;
- c) az engedély jogosultja részére, aki SPL kiadása iránti kérelmet nyújt be, beszámításra kerül az a képzés, amelyet egy jóváhagyott képzési szervezet (ATO) vagy bejelentett képzési szervezet (DTO) ajánlása alapján végzett el;
- d) a tagállam 3 évente jelentéseket és repülésbiztonsági kockázatelemzéseket nyújt be a Bizottsághoz és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségéhez (EASA);
- e) a tagállam nyomon követi az e bekezdés alapján kiadott engedélyek használatát a megfelelő szintű repülésbiztonság garantálása érdekében, és – amennyiben fokozott biztonsági kockázat vagy bármilyen biztonsági aggály merülne fel – meghozza a szükséges intézkedéseket.

*3b. cikk***Meglévő pilóta szakszolgálati engedélyek és nemzeti orvosi minősítések**

- (1) A valamely tagállam által e rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt kiállított, FCL rész szerinti vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedélyeket és kapcsolódó jogosításokat, jogosultságokat és tanúsítványokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket e rendelettel összhangban állítottak ki. A tagállamok a szóban forgó szakszolgálati engedélyeket az 1178/2011/EU rendelet VI. mellékletében (ARA rész) meghatározott formátumnak megfelelő szakszolgálati engedélyekre cserélik, amikor adminisztratív okokból vagy a szakszolgálati engedélyesek kérésére újra kiadják a szakszolgálati engedélyeket.
- (2) Amikor egy tagállam az (1) bekezdéssel összhangban újra kiadja a szakszolgálati engedélyeket és a kapcsolódó jogosításokat, jogosultságokat és tanúsítványokat, a tagállam adott esetben:
 - a) az FCL rész szerinti szakszolgálati engedélyekben eddig jóváhagyott valamennyi jogosultságot átvezeti az új formátumú szakszolgálati engedélyekre;
 - b) az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) FCL.800 pontja szerint kiadott műrepülő jogosításokat átkonvertálja az e rendelet III. mellékletének (SFCL rész) SFCL.200 (c) pontja szerinti haladó szintű műrepülő jogosultsággá;
 - c) az FCL rész szerinti szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó repülés-oktatói tanúsítvány lejáratí idejét bevezeti a repülési naplóba, vagy ezzel egyenértékű dokumentumot ad ki. A szóban forgó lejáratí időpont után a pilóták csak akkor gyakorolhatják oktatói jogosultságukat, ha megfelelnek az e rendelet III. melléklete (SFCL rész) SFCL.360 pontjának.

▼ **M1**

(3) A tagállamok által e rendelet III. melléklete (SFCL rész) alkalmazásának kezdőnapja előtt kiállított, nemzeti vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedélyek jogosultjai 2021. április 8-ig továbbra is gyakorolhatják a szakszolgálati engedélyük által biztosított jogosultságokat. Az említett időpontig a tagállamok a szóban forgó szakszolgálati engedélyeket az 1178/2011/EU rendelet 4. cikkének (4) és (5) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelő konvertálási jegyzőkönyvben meghatározott elemeknek megfelelően átkonvertálják az SFCL rész szerinti szakszolgálati engedélyekké és kapcsolódó jogosításokká, jogosultságokká és tanúsítványokká.

(4) Az e cikk (2) bekezdésében meghatározott szakszolgálati engedélyhez kapcsolódó, valamely tagállam által az e rendelet III. melléklete (SFCL rész) alkalmazásának kezdőnapja előtt kiállított nemzeti pilóta-szakszolgálati orvosi minősítések a soron következő meghosszabbításuk időpontjáig, de legkésőbb 2021. április 8-ig érvényesek. Az ilyen orvosi minősítések meghosszabbításának meg kell felelnie az 1178/2011/EU rendelet IV. mellékletében (MED rész) foglalt követelményeknek.

*3c. cikk***Az e rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt megkezdett képzés beszámítása**

(1) Az SFCL rész szerinti szakszolgálati engedélyek és kapcsolódó jogosítások, jogosultságok és tanúsítványok e rendelet III. mellékletének (SFCL rész) megfelelő kibocsátása szempontjából az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját megelőzően az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletével (FCL rész) összhangban megkezdett képzést úgy kell tekinteni, mint amely megfelel e rendelet követelményeinek.

(2) Az e rendelet vagy az 1178/2011/EU rendelet I. melléklete (FCL rész) alkalmazásának kezdőnapja előtt a Chicagói Egyezmény 1. mellékletével összhangban megkezdett képzéseknek az SFCL rész szerinti engedélyek kibocsátása céljából történő beszámítására egy, a tagállam által az EASA-val egyeztetésben készített beszámítási jegyzőkönyv alapján kerül sor.

(3) A (2) bekezdés szerinti beszámítási jegyzőkönyvben ismertetni kell a képzés tartalmát, továbbá meg kell jelölni az SFCL résszel kapcsolatban beszámításra kerülő követelményeket és adott esetben azokat a követelményeket, amelyeket a kérelmezőknek az SFCL rész szerinti engedély megszerzéséhez teljesíteniük kell. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a képzés tartalmának igazolásához szükséges valamennyi dokumentum másolatát, valamint a képzés megkezdésére irányadó nemzeti előírások és eljárások másolatát.

*3d. cikk***Képzési szervezetek**

(1) Az e rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében említett pilóta-szakszolgálati engedélyek megszerzéséhez szükséges képzési szervezeteknek meg kell felelniük az 1178/2011/EU rendelet 10a. cikkében foglalt követelményeknek.

▼M1

(2) Az (1) bekezdésben említett azon képzési szervezetek, amelyek az 1178/2011/EU rendelet VII. mellékletének (ORA rész) megfelelően kiadott engedéllyel rendelkeznek, vagy az 1178/2011/EU rendelet VIII. mellékletének (DTO rész) megfelelően bejelentést nyújtottak be e rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt, szükség esetén legkésőbb 2021. április 8-ig kiigazítják képzési programjaikat.

▼B*4. cikk***Hatálybalépés és alkalmazás**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2019. július 9-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

▼B*I. MELLÉKLET***FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK**

[DEF RÉSZ]

▼M1

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat és – amennyiben e melléklet a fogalmakat nem határozza meg másként – az 1178/2011/EU bizottsági rendelet 2. cikkének, valamint I. melléklete (FCL rész) FCL.010 pontjának fogalommeghatározásait kell alkalmazni:

▼B

1. „megfelelés elfogadható módozatai (AMC)”: az Ügynökség által elfogadott, nem kötelező érvényű előírások, amelyekkel bizonyítható az (EU) 2018/1139 rendeletnek és a rendelet felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusainak való megfelelés;
2. „alternatív megfelelési módozatok (AltMoC)”: egy meglévő elfogadható megfelelési módozatra alternatívát kínáló módozatok vagy az (EU) 2018/1139 rendeletnek és annak felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusainak való megfelelésre új módozatokat javasló olyan megfelelési módozatok, amelyekhez az Ügynökség nem fogadott el kapcsolódó elfogadható megfelelési módozatot;
3. „légi jármű parancsnoka (PIC)”: a parancsnoki feladatra kijelölt, a repülés biztonságos végrehajtásáért felelős pilóta;
4. „légi jármű repülési kézikönyve (AFM)”: a vitorlázó repülőgéppel kapcsolatosan alkalmazandó és jóváhagyott repülési korlátozásokat és információkat tartalmazó dokumentum;
5. „pszichoaktív anyagok”: alkohol, opioidok, kannabinoidok, nyugtatók és altatók, kokain, valamint egyéb pszichostimulánsok, hallucinogének és illékony oldószerek, kivéve a koffeint és a dohányt;
6. „a repülés kritikus szakaszai”: a felszállási nekifutás, a felszállási repülési útvonal, a végső megközelítési eljárás, a megszakított megközelítés, a leszállás – a landolás utáni gurulást is beleértve –, valamint a repülés bármely egyéb olyan szakasza, amelyet a légijármű-parancsnok a vitorlázó repülőgép biztonságos üzemben tartása szempontjából kritikusnak ítél;
7. „műveleti terület”: olyan, a légijármű-parancsnok vagy az üzemben tartó által fel- és leszállásra kijelölt terület, amely nem repülőtér;
8. „személyzet tagja”: az üzemben tartó által a vitorlázó repülőgép fedélzetén ellátandó feladatoknak a légijármű-parancsnok felügyelete alatti elvégzésére kijelölt személy, ha ezeket a feladatokat nem maga a légi jármű parancsnoka látja el;
9. „elektronikus pilótatáska (EFB)”: a repülőgép személyzete által használható berendezésekből és alkalmazásokból álló elektronikus információs rendszer, amely az elektronikus pilótatásának a repülőgép üzemeltetését és az azzal kapcsolatos feladatokat támogató funkciói számára tárol, frissít és dolgoz fel adatokat;
10. „veszélyes áruk”: olyan áruk vagy anyagok, amelyek kockázatot jelenthetnek az egészségre, a biztonságra, a vagyontárgyakra vagy a környezetre nézve, és amelyek fel vannak tüntetve a műszaki utasítások veszélyes árukat tartalmazó listáján, vagy amelyeket ezen utasítások szerint osztályoztak;
11. „műszaki utasítás”: az ICAO által a 9284-AN/905. számú dokumentumban kiadott, „Műszaki utasítás veszélyes áruk biztonságos légi szállításához” című kiadvány legfrissebb alkalmazandó kiadása, valamint annak kiegészítései és függelékei;
12. „vitorlázó repülőgéppel végzett egyedi művelet”: vitorlázó repülőgéppel végzett bármilyen olyan kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célú művelet, amelynek során a vitorlázó repülőgépet nem tipikus sport- vagy szabadidős műveletekre használják, hanem ejtőernyős műveletekre, hírmédia vagy televízió számára végzett repülésre, filmforgatás céljából vagy légi bemutatókon végzett repülésre, vagy más hasonló egyedi műveletekre;

▼ M1

13. „éjszaka”: a szokványos értelemben vett esti szürkület vége és a reggeli pirkadat kezdete közötti időszak. A szokványos értelemben vett esti szürkület akkor ér véget, amikor este a napkorong középpontja hat fokkal a látóhatár alatt van, a reggeli pirkadat pedig akkor kezdődik, amikor reggel a napkorong középpontja hat fokkal a látóhatár alatt van;
14. „jártassági vizsga”: a jártasság bizonyítása szakvizsgai engedély vagy jogosítás kiadása, illetve jogosultság meghosszabbítása céljából, amely szükség esetén magában foglalhat szóbeli vizsgákat is;
15. „kompetenciafelmérés”: a jártasság, tudás és hozzáállás bizonyítása az oktatói vagy vizsgáztatói tanúsítvány első kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása céljából;
16. „repülési idő”:
 - a) önerőből felszálló vitorlázó repülőgépek és motoros vitorlázó repülőgépek (TMG-k) esetében: az a teljes időtartam, amely a légi jármű felszállási céllal történő megmozdulásától a repülés befejezése után a légi jármű végleges megállásáig tart;
 - b) vitorlázó repülőgépek esetében: az a teljes időtartam, amely a vitorlázó repülőgép felszállási céllal történő nekifutása megkezdésének pillanatától a repülés befejezése után a vitorlázó repülőgép végleges megállásáig tart;
17. „képességellenőrzés”: a jártasság igazolása az e rendeletben meghatározott, közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelményeknek való megfelelés céljából, ideértve adott esetben a szóbeli vizsgázást is;
18. „egyedülrepülés”: olyan repülés, amely során a növendék pilóta a légi járművön egyedül tartózkodik;
19. „útvonalrepülés”: az indulás helyszínétől mért látótávolságon vagy az illetékes hatóság által meghatározott távolságon kívül eső, szabványos navigációs eljárások alkalmazásával végrehajtott repülés.

II. MELLÉKLET

VITORLÁZÓ REPÜLŐGÉPEK LÉGI ÜZEMBEN TARTÁSA

[SAO RÉSZ]

GEN ALRÉSZ

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

SAO.GEN.100 Hatály

A 3. cikkel összhangban ez az alrész meghatározza azokat a követelményeket, amelyeket – a 3. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett tervező vagy gyártó szervezetek kivételével – a vitorlázó repülőgépek üzemben tartóinak be kell tartaniuk.

SAO.GEN.105 Illetékes hatóság

Az illetékes hatóság az azon tagállam által kijelölt hatóság, amelyben az üzemben tartó székhelye található, vagy ha az üzemben tartónak nincs székhelye, akkor ahol letelepedett vagy ahol tartózkodási helye található. A hatóságra a 965/2012/EU rendelet 3. cikkében szereplő követelmények vonatkoznak, ugyan-ezen rendelet 1. cikkének (7) bekezdésével összhangban.

SAO.GEN.110 A megfelelés módozatai

a) A 965/2012/EU rendelet II. mellékletének ARO.GEN.300 a) 2. pontja szerint a folyamatos megfelelés ellenőrzéséért felelős illetékes hatóság kérésére az üzemben tartó bizonyítja az (EU) 2018/1139 rendelet V. mellékletében szereplő alapvető követelményeknek és az e rendeletben szereplő követelményeknek való megfelelést.

b) Az üzemben tartó a megfelelést az alábbi módozatok révén bizonyíthatja:

1. elfogadható megfelelési módozatok (AMC);
2. alternatív megfelelési módozatok (AltMoC).

SAO.GEN.115 Bemutató repülések

A bemutató repüléseket:

- a) látvarepülési szabályok (VFR) szerint nappal kell végezni; és
- b) biztonsági szempontból a bemutató repülésekért felelős szervezet által kijelölt személynek kell felügyelnie.

SAO.GEN.120 Haladéktalan reagálás a repülésbiztonsági problémákra

Az üzemben tartónak végre kell hajtania:

- a) az illetékes hatóság által a 965/2012/EU rendelet II. mellékletének ARO.GEN.135 c) pontjával összhangban elrendelt biztonsági intézkedéseket; és
- b) a légialkalmassági irányelveket és az Ügynökség által az (EU) 2018/1139 rendelet 77. cikke (1) bekezdésének h) pontjával összhangban kiadott egyéb kötelező információkat.

SAO.GEN.125 A légijármű parancsnokának kijelölése

Az üzemben tartó a légijármű parancsnokának jelöl ki egy, az e rendelet III. melléklete szerinti légijármű-parancsnoki minősítéssel rendelkező személyt.

SAO.GEN.130 A légijármű-parancsnok feladatai

A légijármű-parancsnok:

- a) a vitorlázó repülőgéppel végzett műveletek során felelős a vitorlázó repülőgép és a fedélzeten szállított személyek biztonságáért;

▼B

- b) felelős a repülés megkezdéséért, folytatásáért, és biztonsági okból történő megszakításáért;
- c) gondoskodik valamennyi műveleti eljárás és ellenőrzőlista betartásáról;
- d) csak akkor kezdi meg a repülést, ha meggyőződött arról, hogy az összes repülési feltétel teljesül, azaz:
 - 1. a vitorlázó repülőgép repülésre alkalmas;
 - 2. a vitorlázó repülőgép az előírásoknak megfelelően lajstromozva van;
 - 3. a vitorlázó repülőgép fedélzetén megtalálhatók és üzemképesek a repülés végrehajtásához szükséges műszerek és felszerelések;
 - 4. a vitorlázó repülőgép tömege és tömegközéppontja lehetővé teszi a repülésnek a légi jármű repülési kézikönyvében meghatározott korlátokon belüli végrehajtását;
 - 5. az összes berendezés és poggyász megfelelően van elhelyezve, megfelelően rögzítve van, és nem akadályozza a légi jármű elhagyását vészhelyzet esetén; és
 - 6. a vitorlázó repülőgép a repülés során nem fogja túllépni a légi jármű repülési kézikönyvében meghatározott repülési korlátozások egyikét sem;
- e) gondoskodik arról, hogy a repülés előtti ellenőrzés a légi jármű repülési kézikönyvében előírt módon történjék;
- f) nem látja el feladatait a vitorlázó repülőgép fedélzetén az alábbi helyzetekben:
 - 1. ha bármilyen okból, például sérülés, betegség, gyógyszeresedés, fáradtság vagy valamilyen pszichoaktív anyag hatása miatt nem képes feladatai ellátására, vagy arra más okból alkalmatlannak érzi magát;
 - 2. amennyiben nem felel meg a vonatkozó orvosi előírásoknak;
- g) megtagadja bármely olyan személynek vagy poggyásznak a szállítását, illetve a repülőgépről leszállít minden olyan poggyászt és személyt, aki/amely potenciális veszélyt jelenthet a vitorlázó repülőgépre vagy az abban szállított utasokra;
- h) megtiltja az olyan személyek vitorlázó repülőgéppel való szállítását, akik olyan mértékben pszichoaktív anyagok befolyása alatt állónak tűnnek, hogy az vélhetően veszélyeztetné a vitorlázó repülőgép vagy a fedélzetén lévő személyek biztonságát;
- i) gondoskodik arról, hogy a repülés kritikus szakaszai során, illetve bármikor, amikor az a biztonság érdekében szükséges, a fedélzetén lévő személyek az üléseikben üljenek és biztonsági övük be legyen kötve;
- j) repülés közben:
 - 1. bekapcsolva tartja biztonsági övét; és
 - 2. a repülés teljes ideje alatt a vitorlázó repülőgép kormányserveinél tartózkodik, kivéve, ha az irányítást másik pilóta vette át;
- k) olyan vészhelyzet esetén, amely azonnali döntést és cselekvést igényel, megtesz minden intézkedést, amelyet az adott körülmények között szükségesnek tart. Ilyen esetekben a repülésbiztonság érdekében a szükséges mértékben eltérhet az érvényben lévő előírásoktól, üzembentartási eljárásoktól és módszerektől;

▼B

- l) befejezi a repülést a legközelebbi alkalmas időjárású repülőtéren vagy műveleti területen, ha betegség, fáradtság, oxigénhiány vagy bármely más ok következtében jelentősen lecsökkent a feladatok ellátására való képessége;
- m) bejegyzí a vitorlázó repülőgép repülési idejét, valamint az összes ismert vagy feltételezett hibát a légi jármű műszaki naplójába vagy fedélzeti naplójába a repülés vagy repüléssorozat végén;
- n) ha a vitorlázó repülő balesetben vagy súlyos repülési eseményben érintett, erről a rendelkezésére álló leggyorsabb módon haladéktalanul értesíti azon tagállam eseményvizsgálatot végző hatóságát, amelynek a területén az esemény történt, és ugyanezen tagállam sürgősségi segélyszolgálatát;
- o) haladéktalanul jelenti az illetékes hatóságnak, ha jogellenes cselekmény történt, és tájékoztatja az azon tagállam által kijelölt helyi hatóságot, ahol a jogellenes cselekmény történt; és
- p) haladéktalanul jelenti a megfelelő légiforgalmi szolgálat (ATS) felé, ha olyan időjárási körülményeket vagy repülési körülményeket tapasztal, amelyek hatással lehetnek más légi járművek biztonságára.

SAO.GEN.135 A személyzet tagjainak feladatai

- a) A személyzet tagjai felelősek a vitorlázó repülőgép üzemben tartásával kapcsolatos feladataik megfelelő ellátásáért.
- b) A személyzet tagjai nem láthatnak el feladatot a vitorlázó repülőgép fedélzetén, ha bármilyen okból, például sérülés, betegség, gyógyszeresedés, fáradtság vagy valamilyen pszichoaktív anyag hatása miatt nem képesek feladataik ellátására, vagy arra más okból alkalmatlannak érzik magukat.
- c) A személyzet tagjai jelentik a légijármű-parancsnok felé az alábbiakat:
 - 1. minden olyan hiba, meghibásodás, működési rendellenesség és sérülés, amely véleményük szerint kihatással lehet a vitorlázó repülőgép légialkalmasságára vagy biztonságos üzemben tartására, beleértve a vészhelyzeti rendszereket is;
 - 2. bármilyen repülőesemény.

SAO.GEN.140 A jogszabályok, előírások és eljárások betartása

- a) A légijármű-parancsnok és a személyzet minden tagja köteles betartani azon államok valamennyi törvényét, szabályozásait és eljárását, ahol a műveletek végrehajtásra kerülnek.
- b) A légijármű-parancsnoknak a feladatai végzéséhez kapcsolódóan ismernie kell azon törvényeket, szabályozásokat és eljárásokat, amelyek azokra a területekre vonatkoznak, amelyeken a vitorlázó repülőgép át fog haladni, valamint azokra a repülőterekre és műveleti területekre érvényesek, amelyeket igénybe fognak venni, továbbá azokat, amelyek a kapcsolódó léginavigációs berendezésekre vonatkoznak.

SAO.GEN.145 Hordozható elektronikus eszközök

A légijármű-parancsnok senkinek sem engedélyezheti olyan hordozható elektronikus eszközök – az elektronikus pilótátáskát is beleértve – használatát a vitorlázó repülőgép fedélzetén, amelyek hátrányosan befolyásolják a vitorlázó repülőgép rendszereinek és berendezéseinek működését vagy a működtetésükre való képességet.

SAO.GEN.150 Veszélyes áruk

- a) A légijármű-parancsnok senkinek sem engedélyezheti veszélyes áruk szállítását a fedélzetén.
- b) Az olyan észszerű mennyiségű – egyébként veszélyes árunak minősülő – cikkek és anyagok, amelyeket a repülésbiztonság elősegítésére használnak, és a vitorlázó repülőgép fedélzetén történő szállításuk javasolt annak érdekében, hogy operatív célokra azonnal rendelkezésre álljanak, szállíthatók a fedélzetén.

▼B**SAO.GEN.155 A fedélzeten tartandó dokumentumok, kézikönyvek és tájékoztatók**

a) Az alábbi dokumentumokat, kézikönyveket és tájékoztatókat minden repülés során eredeti példányban vagy másolatban a repülőgép fedélzetén kell tartani:

1. a légi jármű repülési kézikönyve vagy más azzal egyenértékű dokumentum (dokumentumok);
2. a légiforgalmi szolgáltatnak (ATS) benyújtott repülési terv, ha az a 923/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet ⁽¹⁾ mellékletének 4. szakasza értelmében szükséges;
3. a tervezett repülési útvonalra vonatkozó naprakész és megfelelő repülési térkép;
4. a repüléssel kapcsolatos, illetve a repülés során érintett államok által előírt minden egyéb dokumentáció;
5. az elfogást végző és elfogott légi járművek által használt eljárások és vizuális jelzések.

b) Továbbá, ha a SAO.DEC.100 pont szerinti nyilatkozat szükséges, a nyilatkozat egy példányát is a repülőgép fedélzetén kell tartani.

c) Az alábbi dokumentumok, kézikönyvek és információ eredeti példányának vagy másolatának – amennyiben azt nem a fedélzeten tartják – rendelkezésre kell állnia a repülőtéren vagy a műveleti területen:

1. lajstromozási bizonyítvány;
2. légialkalmassági bizonyítvány a mellékletekkel együtt;
3. légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány;
4. zajbizonyítvány, amennyiben kiállítottak ilyet a motoros vitorlázó repülőgéphez;
5. a légi jármű rádióengedélye, ha a vitorlázó repülőgép a SAO.IDE.130 ponttal összhangban fel van szerelve rádiókommunikációs berendezéssel;
6. harmadik fél kötelező felelősségbiztosításának igazolása(i);
7. fedélzeti napló vagy azzal egyenértékű dokumentum.

d) Az a) és b) ponttól eltérve az ott meghatározott dokumentumok, kézikönyvek és az azokban található információ a repülőtéren vagy a műveleti területen is tartható olyan repülések esetében, amelyeknél a vitorlázó repülőgép:

1. a repülőterétől vagy műveleti területtől látótávolságon belül szándékozik maradni; vagy
2. a repülés során az illetékes hatóság által meghatározott távolságon vagy területen belül marad.

e) Az illetékes hatóság kérésére a légijármű-parancsnoknak vagy az üzemben tartónak a hatóság által meghatározott időtartamon, de legalább 24 órán belül be kell mutatnia a dokumentumok eredeti példányát.

⁽¹⁾ A Bizottság 923/2012/EU végrehajtási rendelete (2012. szeptember 26.) a közös repülési szabályok és a léginavigációs szolgáltatásokra és eljárásokra vonatkozó működési rendelkezések meghatározásáról, valamint az 1035/2011/EU végrehajtási rendelet és az 1265/2007/EK, az 1794/2006/EK, a 730/2006/EK, az 1033/2006/EK és a 255/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 281., 2012.10.13., 1. o.).

SAO.GEN.160 Fedélzeti napló

Minden egyes repülés vagy repüléssorozat során a fedélzeti naplóban vagy azzal egyenértékű dokumentumban fel kell jegyezni a vitorlázó repülőgépre, annak személyzetére és a repülésekre vonatkozó adatokat.

OP ALRÉS

MŰVELETI ELJÁRÁSOK

SAO.OP.100 Repülőterek és műveleti területek igénybevétele

A légijármű-parancsnok csak az érintett vitorlázórepülőgép-típusnak és a művelet jellegének megfelelő repülőtereket és műveleti területeket veheti igénybe.

SAO.OP.105 Zajcsökkentő eljárások – motoros vitorlázó repülőgépek

A légijármű-parancsnoknak figyelembe kell vennie olyan eljárások használatát, amelyek a minimálisra csökkentik a motoros vitorlázó repülőgép által keltett zajt, de ennek során gondoskodnia kell arról, hogy a repülésbiztonság legyen az elsődleges szempont a zajcsökkentéssel szemben.

SAO.OP.110 Az utasok eligazítása

A légijármű-parancsnok gondoskodik arról, hogy a repülés előtt, és adott esetben a repülés közben az utasa eligazítást kapjon a szokásos, a rendkívüli és a vész-helyzeti eljárásokról.

SAO.OP.115 Speciális kategóriájú utasok szállítása

A légijármű-parancsnok gondoskodik arról, hogy a vitorlázó repülőgépen való tartózkodás során különleges körülményeket, segítséget vagy eszközöket igénylő személy szállítása olyan körülmények között történjen, amelyek biztosítják a vitorlázó repülőgép és az abban szállított személy vagy vagyontárgyak biztonságát.

SAO.OP.120 A repülés előkészítése

A légijármű-parancsnoknak a repülés megkezdése előtt meg kell bizonyosodnia a következőkről:

- a vitorlázó repülőgép biztonságos üzemben tartásához szükséges berendezések a tervezett repülési művelethez megfelelőek;
- az adott időjárási körülmények között a repülés biztonságosan hajtható végre;
- motoros vitorlázó repülőgép esetén, ha használni szándékozik a motort, elegendő üzemanyag vagy egyéb energiaforrás áll rendelkezésre a repülés biztonságos végrehajtásához.

SAO.OP.125 Üzemanyag-utántöltés és az akkumulátorok feltöltése vagy cseréje személyekkel a fedélzeten – motoros vitorlázó repülőgépek

Ha a motoros vitorlázó repülőgép fedélzetén utas tartózkodik:

- a vitorlázó repülőgépbe nem tölthető üzemanyag; és
- a vitorlázó repülőgép meghajtásához használt akkumulátorok nem cserélhetők és nem tölthetők újra.

SAO.OP.130 Dohányzás a fedélzeten

A vitorlázó repülőgép fedélzetén a repülés összes szakaszában tilos a dohányzás.

SAO.OP.135 Időjárási viszonyok

A légijármű-parancsnok csak akkor kezdheti meg, illetve csak akkor folytathatja a repülést, ha a rendelkezésre álló legfrissebb meteorológiai adatok azt mutatják, hogy továbbra is van lehetőség biztonságos leszállásra.

SAO.OP.140 Jég és egyéb szennyeződés jelenléte – földi eljárások

A légijármű-parancsnok – a légi jármű repülési kézikönyvében megengedett esetek kivételével – csak akkor kezdheti meg a felszállást, ha a vitorlázó repülőgép mentes minden olyan lerakódástól, amely hátrányosan befolyásolhatja a vitorlázó repülőgép repülési jellemzőit vagy kormányozhatóságát.

SAO.OP.145 Repülés közbeni üzemanyag- és egyéb energiagazdálkodás – motoros vitorlázó repülőgépek

A motoros vitorlázó repülőgép parancsnoka a repülés során rendszeres időközönként ellenőrzi, hogy a felhasználható üzemanyag vagy egyéb energia mennyisége nem kevesebb-e, mint amennyi a biztonságos leszállás végrehajtásához szükséges.

SAO.OP.150 Kiegészítő oxigénberendezés használata

A légijármű-parancsnok gondoskodik arról, hogy a vitorlázó repülőgép fedélzetén minden személy használja a kiegészítő oxigént, amikor úgy ítéli meg, hogy a tervezett repülési magasságon az oxigénhiány a fedélzetén tartózkodók képességeinek romlásához vezethet vagy káros lehet rájuk.

SAO.OP.155 Vitorlázó repülőgéppel végzett egyedi műveletek

- a) Vitorlázó repülőgéppel végzett egyedi művelet vagy műveletsorozat végrehajtását megelőzően a légijármű-parancsnok köteles kockázatelemzést végezni, amelynek során felméri a tevékenység összetettségét, hogy meghatározza a végrehajtandó művelettel járó veszélyeket és kockázatokat, és szükség esetén az enyhítő intézkedéseket.
- b) A vitorlázó repülőgépekkel végzett egyedi műveleteket ellenőrző lista alapján kell végrehajtani. A légijármű-parancsnok – kockázatelemzés alapján és figyelembe véve az e mellékletben meghatározott összes követelményt – összeállítja az ellenőrző listát, és gondoskodik arról, hogy az megfeleljen az egyedi tevékenységnek és az adott vitorlázó repülőgép jellemzőinek. Az ellenőrző listának minden repüléskor hozzáférhetőnek kell lennie a légijármű-parancsnok és a személyzet minden tagja számára, amikor ez feladataik ellátásához szükséges.
- c) A légijármű-parancsnoknak a kockázatértékelés kellő figyelembevételére érdekében rendszeres időközönként felül kell vizsgálnia és szükség esetén módosítania kell az ellenőrző listát.

POL ALRÉSZ

TELJESÍTMÉNYBELI ÉS REPÜLÉSI KORLÁTOZÁSOK

SAO.POL.100 Tömegmérés

- a) A vitorlázó repülőgép tömegének mérését a vitorlázó repülőgép gyártójának kell végeznie, vagy azt adott esetben az 1321/2014/EU bizottsági rendelet ⁽¹⁾ I. mellékletével összhangban kell végrehajtani.
- b) Az üzemben tartó gondoskodik arról, hogy az első szolgálatba állítást megelőzően tényleges tömegméréssel megállapítsák a vitorlázó repülőgép tömegét. Fel kell mérni és megfelelően dokumentálni kell a módosítások és javítások tömegre gyakorolt összehatását. Ezeket az információkat a légijármű-parancsnok rendelkezésére kell bocsátani. Amennyiben a módosítások vagy javítások tömegre gyakorolt hatása nem ismert, a vitorlázó repülőgépet újra kell mérni.

SAO.POL.105 Teljesítmény – általános rész

A légijármű-parancsnok csak akkor tarthatja üzemben a vitorlázó repülőgépet, ha annak teljesítménye megfelel a 923/2012/EU végrehajtási rendelet mellékletében meghatározott követelményeknek és a repülésre, valamint az igénybe veendő légtérre, repülőterekre vagy műveleti területekre vonatkozó egyéb korlátozásoknak; a légijármű-parancsnok gondoskodik arról, hogy minden ábra és térkép a legfrissebb kiadásban álljon rendelkezésre.

IDE ALRÉSZ

MŰSZEREK, ADATOK ÉS BERENDEZÉSEK

SAO.IDE.100 Műszerek és berendezések – általános előírások

- a) Az ezen alrészben előírt műszereket és berendezéseket a 748/2012/EU rendelet I. melléklete szerint – vagy nem uniós országban lajstromozott műszerek és berendezések esetén a lajstromozó állam légialkalmassági követelményeinek megfelelően – kell jóváhagyni, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

⁽¹⁾ A Bizottság 1321/2014/EU rendelete (2014. november 26.) a légi járművek és repülés-technikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról (HL L 362., 2014.12.17., 1. o.).

▼B

1. a hajózó személyzet a repülési útvonal felügyeletére használja azokat;
 2. az adott műszert vagy berendezést a SAO.IDE.130 vagy a SAO.IDE.135 pontnak való megfelelésre használják;
 3. az adott műszer vagy berendezés a vitorlázó repülőgépbe állandó jelleggel van beépítve.
- b) Az a) ponttól eltérve az ezen alrészben előírt alábbi műszerek és berendezések nem jóváhagyás-kötelesek:
1. független hordozható fényforrások;
 2. pontos időmérő eszköz;
 3. túlélő-felszerelés és jelzőberendezés.
- c) A műszereknek és berendezéseknek könnyen kezelhetőeknek, illetve azonnal elérhetőeknek kell lenniük arról a helyről, ahol a légijármű-parancsnok vagy bármely, azokat használó hajózó ül.

SAO.IDE.105 Repülési és navigációs műszerek

- a) A vitorlázó repülőgépeket fel kell szerelni az összes alábbi paraméter mérése és megjelenítésére alkalmas eszközökkel:
1. idő órában és percben;
 2. nyomásmagasság;
 3. műszer szerinti sebesség;
 4. motoros vitorlázó repülőgépek esetében mágneses irányszög.
- b) Az olyan körülmények között repülő vitorlázó repülőgépeket, amelyek fennállása esetén a kívánt repülési útvonalat nem lehet egy vagy több további műszer használata nélkül tartani, továbbá a felhőben történő repülést végző vagy éjszaka repülő vitorlázó repülőgépeket, az a) bekezdésben felsoroltakon túl fel kell szerelni az alábbiak mérése és megjelenítése alkalmas eszközzel is:
1. függőleges sebesség;
 2. térbeli helyzet (orientáció) vagy elfordulás és csúszás;
 3. mágneses irányszög.

SAO.IDE.110 Üzemi fények

Az éjjel műveletet végző vitorlázó repülőgépeket fel kell szerelni az alábbiak mindegyikével:

- a) összeütközés-védelmi fényrendszer;
- b) navigációs/helyzetjelző fények;
- c) leszálló fényszóró;
- d) a vitorlázó repülőgép villamos rendszeréről működő, a vitorlázó repülőgép biztonságos repüléséhez szükséges valamennyi műszer és berendezés megfelelő megvilágításához szükséges világítás;
- e) a légijármű-parancsnok és a személyzet minden tagjának ülőhelyén egy független hordozható világítóberendezés.

SAO.IDE.115 Tartalék oxigén

A vitorlázó repülőgépeket, amennyiben azokon a SAO.OP.150 pont értelmében oxigénellátásra van szükség, fel kell szerelni az előírt oxigénmennyiség tárolására és adagolására alkalmas oxigéntároló és -adagoló berendezéssel.

SAO.IDE.120 Életmentő és jelző felszerelés – víz feletti repülések

A víz felett műveletet végző vitorlázó repülőgép parancsnokának a repülés megkezdése előtt meg kell határoznia a vitorlázó repülőgép fedélzetén szállított személyek túlélési esélyeit kényszer-vízreszállás esetén. A kapcsolódó kockázatok fényében meg kell határoznia, szükség van-e a vitorlázó repülőgépen életmentő és jelző felszerelés elhelyezésére.

SAO.IDE.125 Életmentő és jelző felszerelés – kutatási-mentési nehézségek

Az olyan területek felett műveletet végző vitorlázó repülőgépeket, ahol a kutatás-mentés különösen nehéz lenne, el kell látni az átrepült területnek megfelelő életmentő és jelző felszereléssel.

SAO.IDE.130 Rádiókommunikációs berendezések

A vitorlázó repülőgépeket fel kell szerelni a 923/2012/EU végrehajtási rendelet mellékletének 4. függelékében, és ha a repülésre harmadik ország légterében kerül sor, az adott ország jogszabályaiban előírt kommunikációt lehetővé tévő rádiókommunikációs berendezéssel.

SAO.IDE.135 Válaszjeladó

A vitorlázó repülőgépeket fel kell szerelni a 923/2012/EU végrehajtási rendelet mellékletének SERA.6005 b) pontjában, és ha a repülésre harmadik ország légterében kerül sor, az adott ország jogszabályaiban előírt összes funkcióval rendelkező másodlagos légtérellenőrző radaros (SSR) válaszjeladóval.

DEC ALRÉSZ

NYILATKOZAT

SAO.DEC.100 Nyilatkozat

- a) A 3. cikk (2) bekezdésében említett nyilatkozatban az üzemben tartónak meg kell erősítenie, hogy megfelel és a jövőben is meg fog felelni az (EU) 2018/1139 rendelet V. mellékletében szereplő alapvető követelményeknek és az e rendeletben szereplő követelményeknek.
- b) Az üzemben tartó a nyilatkozatban feltünteti az összes alábbi információt:
 1. az üzemben tartó neve;
 2. az a hely, ahol az üzemben tartó székhelye található;
 3. az üzemben tartó elérhetősége;
 4. az üzemben tartás kezdete és adott esetben az az időpont, amikortól egy folyamatban lévő üzemben tartás módosul;
 5. a kereskedelmi célú üzemben tartás során használt összes vitorlázó repülőgép esetében a vitorlázórepülőgép-típus, a lajstromszám, a fő bázis, az üzemben tartás típusa és a folyamatos légialkalmasság-irányító szervezet.
- c) A nyilatkozattétel során az üzemben tartónak annak érdekében, hogy a SAO.GEN.110 pontban előírtak szerint bizonyítsa megfelelését, el kell juttatnia az illetékes hatósághoz az alternatív megfelelési módzatok (Alt-MoC) listáját. A listának hivatkozást kell tartalmaznia a vonatkozó elfogadható megfelelési módzatokra (AMC).
- d) A nyilatkozat megtételekor az üzemben tartó az e melléklet függelékében szereplő formanyomtatványt használja.

▼B**SAO.DEC.105 A nyilatkozatok módosítása és a kereskedelmi célú üzemben tartás beszüntetése**

- a) Az üzemben tartó haladéktalanul értesíti az illetékes hatóságot a körülmények minden olyan változásáról, amely hatással van az (EU) 2018/1139 rendelet V. mellékletében szereplő alapvető követelményeknek és e rendelet követelményeinek való, az illetékes hatóságok részére tett nyilatkozat szerinti megfelelésére, továbbá a nyilatkozat részét képező vagy ahhoz csatolt, a SAO.DEC.100 b) pontban említett információkat és az alternatív megfelelési módokat SAO.DEC.100 c) pontban említett jegyzékét érintő változásokról.
- b) Az üzemben tartó haladéktalanul értesíti az illetékes hatóságot arról, ha már nem végzi vitorlázó repülőgépek kereskedelmi célú üzemben tartását.

Függelék

NYILATKOZAT				
az (EU) 2018/1976 bizottsági végrehajtási rendeletnek megfelelően				
Üzemben tartó Név: Az üzemben tartó székhelye: Elérhetőségek:				
Vitorlázó repülőgép üzemben tartása				
A kereskedelmi célú üzemben tartás kezdetének és adott esetben a már zajló kereskedelmi célú üzemben tartás módosításának időpontja:				
Az alkalmazott vitorlázó repülőgépekkel, a kereskedelmi célú üzemben tartással és a folyamatos légialkalmasság-irányítással kapcsolatos információk: ⁽¹⁾				
Vitorlázó repülőgép típusa	Vitorlázó repülőgép lajstromszáma	Fő bázis	Üzemben tartás típusa(i) ⁽²⁾	Légialkalmasság-irányító szervezet ⁽³⁾
Adott esetben az alternatív megfelelési módzatok (AltMoC) jegyzéke a kapcsolódó AMC-kre való hivatkozással (kérjük, csatolja a nyilatkozathoz):				
Megállapítások				
☐ Az üzemben tartó megfelel és a jövőben is meg fog felelni az (EU) 2018/1139 rendelet V. mellékletében szereplő alapvető követelményeknek és az (EU) 2018/1976. végrehajtási rendelet követelményeinek. Ezen belül az üzemben tartó a kereskedelmi célú légi műveleteket az (EU) 2018/1976 végrehajtási rendelet II. mellékletében meghatározott alábbi követelményekkel összhangban folytatja:				
☐ Mindegyik üzemben tartott vitorlázó repülőgép rendelkezik a 748/2012/EU rendelet szerint kiállított légialkalmassági bizonyítvánnyal ⁽⁴⁾ .				
☐ Mindegyik pilóta rendelkezik a II. melléklet SAO.GEN.125 pontjában előírtak szerint érvényes, az 1178/2011/EU rendelet I. melléklete alapján kiállított vagy elfogadott szakszolgálati engedéllyel és jogosításokkal.				
☐ Az üzemben tartó értesíti az illetékes hatóságot a körülmények minden olyan változásáról, amely hatással van az (EU) 2018/1139 rendelet V. mellékletében szereplő alapvető követelményeknek és az (EU) 2018/1976. végrehajtási rendelet követelményeinek való, az e nyilatkozat formájában az illetékes hatóságok részére tett nyilatkozat szerinti megfelelésére, továbbá az e nyilatkozatban szereplő és az ahhoz csatolt bármely információt vagy az alternatív megfelelési módzatoknak (AltMoC) a II. melléklet SAO.DEC.100 c) pontjában előírtak szerinti jegyzékeit érintő változásról.				
☐ Az üzemben tartó kijelenti, hogy az ebben a nyilatkozatban és annak mellékleteiben foglalt valamennyi információ hiánytalan és megfelel a valóságnak.				
Dátum, név és aláírás				

⁽¹⁾ Töltse ki a táblázatot! Ha nincs elegendő hely az összes információ feltüntetésére, akkor azokat mellékletként kell csatolni. A mellékleteket dátummal és aláírással kell ellátni.

⁽²⁾ „Üzemben tartás típusán (típusain)” a vitorlázó repülőgéppel végzett kereskedelmi célú művelet típusa értendő.

⁽³⁾ A folyamatos légialkalmasság-irányító szervezetre vonatkozó információk között fel kell tüntetni a szervezet nevét, címét és jóváhagyásának hivatkozási számát.

⁽⁴⁾ A légialkalmassági bizonyítvány egy, a 748/2012/EU rendelet I. mellékletének előírásai szerint kiállított normál légialkalmassági bizonyítvány, korlátozott légialkalmassági bizonyítvány vagy repülési engedély.

▼ **M1***III. MELLÉKLET***A VITORLÁZÓREPÜLŐGÉP-SZEMÉLYZET SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLYEIRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK**

[SFCL RÉSZ]

*GEN ALRÉSZ***ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK****SFCL.001 Hatály**

Ez a melléklet meghatározza a vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedélynek (SPL), valamint a kapcsolódó jogosultságok, jogosítások és tanúsítványok kiadására vonatkozó előírásokat, valamint azok érvényességi és alkalmazási feltételeit.

SFCL.005 Illetékes hatóság

E melléklet alkalmazásában illetékes hatóság az azon tagállam által kijelölt hatóság, amelyhez a vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedélynek vagy a kapcsolódó jogosultságoknak, jogosításoknak vagy tanúsítványoknak a kiadása iránti kérelmet be kell nyújtani.

SFCL.015 Az SPL kiadásának, meghosszabbításának és megújításának, valamint a kapcsolódó jogosultságoknak, jogosításoknak és tanúsítványoknak a kérelmezése

a) Az alábbiakat az illetékes hatóság által meghatározott formában és módon kell benyújtani az illetékes hatóságnak:

1. kérelem a következők iránt:

- i. az SPL és a kapcsolódó jogosítások kiadása;
- ii. az SPL-jogosultságok kiterjesztése, kivéve az SFCL.115 a) 2. és a) 3., az SFCL.155, az SFCL.200 és az SFCL.215 pontban meghatározott jogosultságokat;
- iii. vitorlázórepülés-oktatói (FI(S)) tanúsítvány kiadása;
- iv. vitorlázórepülés-vizsgáztatói (FE(S)) tanúsítvány kiadása, meghosszabbítása és megújítása;
- v. az SPL és a kapcsolódó jogosultságok, jogosítások és tanúsítványok bármely módosítása, a ii. alpontban említett jogosultságok kivételével; valamint

2. amennyiben az illetékes hatóság előírja, az SFCL.115 d), az SFCL.155 b), az SFCL.200 f) és az SFCL.215 d) pontban meghatározott vonatkozó repülésnapló-bejegyzések másolata.

b) Az a) pontban meghatározott kérelemhez bizonyítékot kell csatolni arra vonatkozóan, hogy a kérelmező megfelel az e mellékletben és az 1178/2011/EU rendelet IV. mellékletében (MED rész) megállapított vonatkozó követelményeknek.

c) A szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítvány által biztosított jogosultságok bármely korlátozását vagy kiterjesztését az illetékes hatóságnak be kell jegyeznie a szakszolgálati engedélybe vagy tanúsítványba, kivéve az a) 1. pont ii. alpontjában meghatározott jogosultságok megszerzésének esetét.

d) Senki nem rendelkezhet egy időben egynél több, az ezen melléklet szerint kiadott vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedéllyel.

▼ **M1**

- e) A szakszolgálati engedély birtokosa a kérelmeket az a) pontban meghatározottak szerint nyújtja be az azon tagállam által kijelölt illetékes hatósághoz, amelyben szakszolgálati engedélyeinek bármelyikét e mellékletnek (SFCL rész), az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) vagy adott esetben az (EU) 2018/395 rendelet III. mellékletének (BFCL rész) megfelelően kiadták.
- f) Az SPL birtokosa kérelmezheti, hogy az illetékes hatóság helyett egy másik tagállam által kijelölt illetékes hatóság járjon el, de ebben az esetben valamennyi birtokában lévő engedély tekintetében ennek az új illetékes hatóságnak kell eljárnia.
- g) A kérelmezőnek legkésőbb a jártassági vizsga vagy kompetenciafelmérés sikeres elvégzését követő hat hónapon belül kérelmeznie kell az SPL és a kapcsolódó jogosítások, jogosultságok vagy tanúsítványok kiadását.

SFCL.030 Gyakorlati jártassági vizsga

A jártassági vizsga kérelmezőjét a képzés befejezését követően annak a jóváhagyott képzési szervezetnek (ATO) vagy bejelentett képzési szervezetnek (DTO) kell ajánlania a jártassági vizsgára, amely felelős a kérelmező által elvégzett képzésért. Az ATO vagy a DTO a vizsgáztató rendelkezésére bocsátja a képzési nyilvántartást.

SFCL.035 A repülési idő beszámítása

SPL vagy kapcsolódó jogosultság, jogosítás vagy tanúsítvány kérelmezője esetében az összes egyedülrepülési, kétkormányos képzési vagy parancsnokként való vitorlázórepülési idő teljes mértékben beszámítandó a szakszolgálati engedélyhez, jogosításhoz vagy tanúsítványhoz szükséges teljes repülési időre vonatkozó követelmény teljesítésébe.

SFCL.045 Okmánybemutatói kötelezettség

- a) Az SPL-hez kapcsolódó jogosultságok gyakorlása során az SPL birtokosának magánál kell tartania az alábbiak mindegyikét:
 - 1. érvényes SPL;
 - 2. érvényes orvosi minősítés;
 - 3. fényképes személyazonosító okmány;
 - 4. megfelelő repülésinapló-adatok az e melléklet követelményeinek való megfelelés igazolására.
- b) A növendék pilótának minden egyedül végzett útvonalrepülés során magánál kell tartania az alábbiakat:
 - 1. az a) 2. és az a) 3. pontban meghatározott okmányok;
 - 2. az SFCL.125 a) pontban előírt engedély igazolása.
- c) Az SPL birtokosa vagy a növendék pilóta indokolatlan késedelem nélkül köteles az a) pont szerinti okmányokat az illetékes hatóság felhatalmazott képviselőjének kérésére ellenőrzés céljából bemutatni.
- d) Az a) és b) ponttól eltérve, az azokban meghatározott dokumentumok a repülőtérre vagy a műveleti területen is tarthatók olyan repülések esetében, amelyek:
 - 1. a repülőtértől vagy műveleti területtől mért látótávolságon belül maradnak; vagy
 - 2. a repülőtértől vagy műveleti területtől mért, az illetékes hatóság által meghatározott távolságon belül maradnak.

▼ **M1****SFCL.050 A repülési idő nyilvántartása**

Az SPL birtokosa és a növendék pilóta köteles az összes repülésével kapcsolatos megbízható adatokat az illetékes hatóság által előírt nyomtatványon és módon nyilvántartani.

SFCL.065 A 70. életévét betöltött vagy idősebb SPL-birtokos jogosultságainak korlátozása a vitorlázó repülőgéppel történő kereskedelmi célú utasszállítási műveletekben

Azon SPL-birtokos, aki betöltötte a 70. életévét, nem tevékenykedhet vitorlázó-repülőgép-pilótaként vitorlázó repülőgéppel történő kereskedelmi célú utasszállítási műveletekben.

SFCL.070 A szakszolgálati engedélyek, jogosultságok, jogosítások és tanúsítványok korlátozása, felfüggesztése és visszavonása

- a) Az e melléklettel összhangban kiadott SPL-t, valamint kapcsolódó jogosultságokat, jogosításokat és tanúsítványokat az illetékes hatóság az 1178/2011/EU rendelet VI. mellékletében (ARA rész) meghatározott feltételekkel és eljárásokkal összhangban korlátozhatja, felfüggesztheti vagy visszavonhatja, ha az SPL birtokosa nem felel meg az (EU) 2018/1139 rendelet IV. mellékletében meghatározott alapvető követelményeknek vagy az e mellékletben, valamint az e rendelet II. mellékletében (SAO rész) vagy az 1178/2011/EU rendelet IV. mellékletében (MED rész) meghatározott követelményeknek.
- b) Az SPL birtokosa haladéktalanul visszaküldi a szakszolgálati engedélyt vagy tanúsítványt az illetékes hatóságnak, ha szakszolgálati engedélyét, jogosultságát, jogosítását vagy tanúsítványát korlátozták, felfüggesztették vagy visszavonták.

*SPL ALRÉS***VITORLÁZÓREPÜLŐGÉP-PILÓTA SZAKSZOLGÁLATI ENGEDÉLY (SPL)****SFCL.115 SPL – Jogosultságok és feltételek**

- a) Az SFCL.150 pontnak való megfeleléstől függően az SPL birtokosának jogosultságai a vitorlázó repülőgépeken parancsnoki feladatkör ellátására jogosítanak:
 1. díjazás nélkül a nem kereskedelmi célú műveletek során;
 2. a személyszállítást is beleértve, ha:
 - i. megfelel az SFCL.160 e) pont szerinti követelménynek; valamint
 - ii. az SPL birtokosa vagy:
 - (A) teljesített (az SPL kiadását követően) legalább 10 óra repülési időt vagy 30 indulást, illetve felszállást és leszállást parancsnokként vitorlázó repülőgépen, továbbá egy gyakorlórepülést, amelynek során egy FI(S) előtt bizonyítania kell a személyszállításhoz szükséges kompetenciáját; vagy
 - (B) az FI alrésznek megfelelő FI(S) tanúsítvánnyal rendelkezik;
 3. az 1. pontban meghatározottaktól eltérő műveletek során csak akkor, ha az SPL birtokosa:
 - i. betöltötte a 18. életévét;
 - ii. szakszolgálati engedélye kiadását követően vitorlázó repülőgépen parancsnokként teljesített 75 óra repülési időt vagy 200 indulást, illetve felszállást és leszállást.
- b) Az a) ponttól eltérve, azon SPL birtokos, aki oktatói vagy vizsgáztatói jogosultságokkal rendelkezik, díjazásban részesülhet a következőkért:
 1. SPL-re vonatkozó repülésoktatás;
 2. SPL-re vonatkozó jártassági vizsgák és készségellenőrzések lefolytatása;
 3. SPL-hez kapcsolódó jogosultságokra, jogosításokra és tanúsítványokra vonatkozó képzések, vizsgáztatások és ellenőrzések lefolytatása.

▼ M1

- c) Az SPL birtokosa csak akkor gyakorolhatja az SPL-jogosultságokat, ha megfelel a megfelelő szakmai gyakorlatra vonatkozó követelményeknek, valamint ha a gyakorolt jogosultságoknak megfelelő orvosi minősítése érvényes.
- d) Az a) 2. pont ii. (A) alpontjában meghatározott gyakorlórepülés teljesítését be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést a gyakorlórepülésért felelős oktatónak alá kell írnia.

SFCL.120 SPL – Minimális életkor

Az SPL kérelmezője betöltötte a 16. életévét.

SFCL.125 SPL – Növendék pilóta

- a) A növendék pilóta csak egy vitorlázórepülés-oktató (FI(S) felhatalmazásával és felügyelete mellett hajthat végre egyedülrepülést.
- b) A növendék pilóta csak akkor hajthat végre egyedülrepülést, ha betöltötte a 14. életévét.

SFCL.130 SPL – A tanfolyamra és a tapasztalatra vonatkozó követelmények

- a) Az SPL kérelmezőjének el kell végeznie egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál. A tanfolyam anyagát a megszerezni kívánt jogosultságokhoz kell igazítani, a tanfolyamnak pedig a következőket kell tartalmaznia:

1. az SFCL.135 pontban meghatározott elméleti ismeretek;
2. legalább 15 óra repülésoktatás vitorlázó repülőgépen, amely tartalmaz legalább:
 - i. 10 óra kétkormányos repülésoktatást, amely magában foglalja a iv. (A) vagy v. (A) alpontban meghatározott kétkormányos repülésoktatást;
 - ii. két óra felügyelt egyedülrepülési időt;
 - iii. 45 indulást, illetve felszállást és leszállást;
 - iv. ha vitorlázó repülőgépekre (TMG-k kivételével) vonatkozó jogosultságok megszerzése a cél, legalább hét óra repülésoktatást vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével), amely magában foglalja legalább a következőket:

(A) három óra kétkormányos repülésoktatás;

(B) vagy:

- a) egy legalább 50 km-es (27 NM) egyedül végzett útvonalrepülés; vagy
- b) egy legalább 100 km-es (55 NM) kétkormányos útvonalrepülés, amely – a 2. pont iv. alpontjától eltérve – TMG-n is elvégezhető;
- v. ha TMG-kre vonatkozó jogosultságok megszerzése a cél, legalább hat óra repülésoktatást TMG-n, amely magában foglalja legalább a következőket:

(A) négy óra kétkormányos repülésoktatás;

(B) egy legalább 150 km-es (80 NM) egyedül végzett útvonalrepülés TMG-n, amely során egy teljes megállással végződő leszállást kell végrehajtani egy, az indulási repülőtértől eltérő repülőtéren.

- b) Azon kérelmező esetében, aki – a ballonok kivételével – egy másik légijármű-kategóriában pilóta-szakszolgálati engedéllyel rendelkezik, beszámítandó az adott légi járművön parancsnokként teljesített teljes repülési idő 10 %-a, legfeljebb azonban hét óra. A beszámítás azonban semmiképpen sem:

▼M1

1. terjedhet ki az a) 2. pont ii. alpontjának, az a) 2. pont iv. (B) alpontjának és az a) 2. pont v. (B) alpontjának követelményeire; valamint
2. haladhatja meg az a) 2. pont iii. alpontjának tekintetében a 10 indulást vagy felszállást és leszállást.

SFCL.135 SPL – Elméleti vizsga**a) Elméleti ismeretek**

Az SPL kérelmezője vizsgán ad számot a megszerezni kívánt jogosultságoknak megfelelő szintű elméleti ismereteiről, melyek felosztása a következő:

1. általános tárgyak:
 - i. légi jog;
 - ii. emberi teljesítőképesség;
 - iii. meteorológia;
 - iv. kommunikáció;
2. a vitorlázó repülőgépekkel kapcsolatos speciális tárgyak;
 - i. repüléselmélet;
 - ii. operatív eljárások;
 - iii. repülés-végrehajtás és repüléstervezés;
 - iv. a vitorlázó repülőgépekre vonatkozó általános ismeretek;
 - v. navigáció.

b) A kérelmező kötelességei

1. A kérelmező az SPL-hez szükséges elméleti vizsgák mindegyikét egyazon tagállam illetékes hatóságának felelősségi körében teljesíti.
2. A kérelmező az elméleti vizsgát kizárólag a képzéséért felelős ATO vagy DTO ajánlására teheti le, és csak azt követően, hogy az elméleti tanfolyam megfelelő elemeit kielégítő színvonalon teljesítette.
3. Az ATO vagy a DTO ajánlása 12 hónapig érvényes. Ha a kérelmező nem tett le legalább egy írásbeli elméleti részvizsgát ezen érvényességi időszakon belül, az ATO-nak vagy a DTO-nak meg kell határoznia, hogy szükség van-e további képzésre a kérelmező igényei alapján.

c) A sikeres vizsga feltételei

1. A kérelmező akkor felel meg az elméleti vizsgán, ha megszerzi az elérhető pontok legalább 75 %-át. Büntetőpont nem adható.
2. Amennyiben e melléklet másképp nem rendelkezik, a kérelmező SPL-hez szükséges előírt elméleti vizsgája akkor tekinthető sikeresnek, ha a kérelmező az első vizsgakísérlet naptári hónapja végétől számított 18 hónapon belül sikeresen teljesítette valamennyi elméleti részvizsgáját.
3. Ha a kérelmező negyedik próbálkozásra sem tudott sikeresen teljesíteni egy elméleti részvizsgát, vagy ha a 2. pontban említett időhatáron belül nem teljesítette az összes elméleti részvizsgát, a teljes elméleti vizsgát meg kell ismételnie.
4. Az elméleti vizsga újbóli megkísérlése előtt a kérelmezőnek további képzésen kell részt vennie egy ATO-nál vagy DTO-nál. A szükséges képzés terjedelmét és hatókörét az ATO vagy a DTO határozza meg a kérelmező igényei alapján.

▼ **M1**

d) Az érvényesség időtartama

A sikeresen teljesített elméleti vizsgák érvényessége 24 hónapig tart attól a naptól számítva, amelyen a kérelmező a c) 2. pontnak megfelelően sikeresen teljesítette az elméleti vizsgát.

SFCL.140 SPL – Az elméleti ismeretek beszámítása

Az SPL kérelmezője esetében az alábbiak beszámítandók az SFCL.135 a) 1. pontban meghatározott általános tárgyakra vonatkozó elméleti ismeretekkel kapcsolatos követelmények teljesítésébe, amennyiben a kérelmező:

- a) rendelkezik az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) vagy az (EU) 2018/395 rendelet III. mellékletének (BFCL rész) megfelelő szakszolgálati engedéllyel; vagy
- b) teljesítette az a) pontban meghatározott szakszolgálati engedélyre vonatkozó elméleti vizsgákat, feltéve, hogy erre az SFCL.135 d) pontban meghatározott érvényességi időszakon belül került sor.

SFCL.145 SPL – Gyakorlati jártassági vizsga

- a) Az SPL-kérelmezőnek sikeres jártassági vizsga letételével kell bizonyítania, hogy képes a parancsnoki feladatkör ellátására a vitorlázó repülőgépeken a vonatkozó eljárások és manőverek során a megszerezni kívánt jogosultságoknak megfelelő hozzáértéssel.
- b) A kérelmezőnek a jártassági vizsgát vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével) vagy TMG-n kell teljesítenie, a megszerezni kívánt jogosultságoktól függően, feltéve, hogy az SFCL.130 pont szerinti tanfolyam tartalmazta az adott légi jármű tekintetében szükséges képzési elemeket. A mind a vitorlázó repülőgépek, mind a TMG-k tekintetében szükséges képzési elemeket tartalmazó tanfolyamot elvégző kérelmező letehet 2 jártassági vizsgát és 1 vizsgát vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével), valamint 1 vizsgát TMG-n annak érdekében, hogy mindkét légi járműre jogosultságokat szerezzen.
- c) Az SPL kiadásához szükséges jártassági vizsga letételéhez a kérelmezőnek először le kell tennie az előírt elméleti vizsgákat.
- d) A sikeres vizsga feltételei
 - 1. A jártassági vizsgát különböző, a vitorlázórepülésre jellemző valamennyi repülési fázist képviselő szakaszokra kell tagolni.
 - 2. Ha a kérelmezőnek egy szakasz bármely elemét nem sikerül teljesítenie, akkor az adott szakasz egészét sikertelennek kell tekinteni. Ha a kérelmezőnek csak egyetlen szakaszt nem sikerül teljesítenie, akkor csak az adott szakaszból kell ismételt vizsgáztatnia. Egynél több szakasz sikertelensége esetén a kérelmezőnek a teljes vizsgát meg kell ismételnie.
 - 3. Amennyiben a kérelmezőnek a 2. pontnak megfelelően meg kell ismételnie a vizsgát, bármely szakasz sikertelensége esetén (beleértve azokat a szakaszokat is, amelyeket a kérelmező az előző vizsgán már sikerrel teljesített) a kérelmezőnek újból meg kell ismételnie a teljes vizsgát.
- e) Ha két sikertelen vizsgakísérlet során a vizsga valamennyi szakasza sikertelen, a kérelmezőnek további gyakorlati képzésen kell részt vennie.

SFCL.150 SPL – Vitorlázó repülőgép és motoros vitorlázó repülőgép (TMG) jogosultságok

- a) Ha az SFCL.145 pontban meghatározott jártassági vizsgát vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével) teljesítették, az SPL jogosultságai vitorlázó repülőgépekre (TMG-k kivételével) korlátozódnak.
- b) Az a) pontban meghatározott esetben az SPL jogosultságokat kérésre ki kell terjesztetni a TMG-kre, ha a pilóta:

▼M1

1. teljesítette az SFCL.130 a) 2. pont v. alpontjában meghatározott képzési elemeket valamely ATO-nál vagy DTO-nál;
 2. olyan jártassági vizsgát teljesített, amellyel bizonyította motoros vitorlázó repülőgéppel kapcsolatos gyakorlati ismereteinek megfelelő szintjét. E jártassági vizsgán a kérelmező számot ad a vizsgáztató előtt a motoros vitorlázó repülőgéppel kapcsolatos megfelelő szintű elméleti ismereteiről a következő tárgykörökben:
 - i. repüléselmélet;
 - ii. operatív eljárások;
 - iii. repülés-végrehajtás és repüléstervezés;
 - iv. légi járművekre vonatkozó általános ismeretek; és
 - v. navigáció.
- c) Az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletével (FCL rész) összhangban kiadott szakszolgálati engedély birtokosa esetében az engedély teljes mértékben beszámítható a b) pontban foglalt követelmények teljesítésébe, feltéve, hogy a birtokos:
1. TMG-osztályjogosítással rendelkezik; vagy
 2. TMG-jogosultságokkal rendelkezik, és megfelel az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) FCL.140.A pontjában foglalt, közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelményeknek.
- d) Ha az SFCL.145 pontban meghatározott jártassági vizsgát TMG-n teljesítették, az SPL jogosultságai TMG-kre korlátozódnak.
- e) A d) pontban meghatározott esetben az SPL jogosultságokat kéreésre ki kell terjeszteni a vitorlázó repülőgépekre, ha a pilóta:
1. teljesítette az SFCL.130 a) 2. pont iv. alpontjában meghatározott képzési elemeket, valamint legalább 15 indulást és leszállást vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével); és
 2. jártassági vizsgát teljesített, mellyel bizonyította vitorlázó repülőgéppel (TMG-k kivételével) kapcsolatos gyakorlati ismereteinek megfelelő szintjét. E jártassági vizsgán a pilóta számot ad a vizsgáztató előtt a vitorlázó repülőgéppel (TMG-k kivételével) kapcsolatos megfelelő szintű elméleti ismereteiről a következő tárgykörökben:
 - i. repüléselmélet;
 - ii. operatív eljárások;
 - iii. repülés-végrehajtás és repüléstervezés;
 - iv. légi járművekre vonatkozó általános ismeretek; és
 - v. navigáció.
- f) Az b) 1. és e) 1. pontban meghatározott képzés teljesítését be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést az ATO vagy a DTO képzésért felelős képzésvezetőjének alá kell írnia.

SFCL.155 SPL – Indulási módok

- a) Az SPL birtokosa csak olyan indulási módokat alkalmazásával gyakorolhatja jogosultságait, amelyekre vonatkozóan az SFCL.130 pont vagy az SFCL.150 e) 1. pont szerinti tanfolyam során vagy az SPL kiadását követően egy oktató által nyújtott kiegészítő képzés során speciális képzésben részesült. Az említett speciális képzés a következőkből áll:

▼ M1

1. csörlő alkalmazásával és autós felvontatással történő indulás esetén: minimum 10 indulás kétkormányos repülésoktatás során, valamint öt egyedülindulás oktató felügyelete mellett;
 2. repülőgépes felvontatással és önerőből történő indulás esetén: minimum öt indulás kétkormányos repülésoktatás során, valamint öt egyedülindulás oktató felügyelete mellett. Önerőből történő indulás esetén a kétkormányos repülésoktatás végezhető TMG-n is;
 3. gumiköteles indulás esetén: minimum három indulás kétkormányos repülésoktatás során vagy egyedülindulással oktató felügyelete mellett; és
 4. további indulási módok esetében az illetékes hatóság által előírt képzés.
- b) Az a) pontban meghatározott képzés teljesítését be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést az ATO vagy a DTO képzésvezetőjének, vagy adott esetben a képzésért felelős oktatónak alá kell írnia.
- c) Az egyes indulási módokra vonatkozó jogosultságok fenntartása érdekében és az a) és b) pont követelményeivel összhangban az SPL birtokosának az előző két évben legalább öt indulást kell végrehajtania, kivéve a gumiköteles indulást, amelynek esetében csak két indulást kell végrehajtani. Önerőből történő indulás esetén az indulás történhet önerőből vagy felszállással TMG-n, vagy ezek kombinációjával.
- d) Ha az SPL birtokosa nem felel meg a c) pont követelményeinek, jogosultságainak meghosszabbítása érdekében további indulásokat kell végrehajtania kétkormányos vagy egyedülrepülés keretében, oktató felügyelete mellett.

SFCL.160 SPL – Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények**a) Vitorlázó repülőgép (TMG-k kivételével)**

Az SPL birtokosa csak akkor gyakorolhatja az SPL-jogosultságokat (TMG-k kivételével), ha a tervezett repülést megelőző 24 hónapban:

1. vitorlázó repülőgépen teljesített legalább öt óra repülési időt parancsnokként vagy kétkormányos repülés vagy egyedülrepülés során (FI(S)) felügyelete mellett, ami legalább magában foglal vitorlázó repülőgéppel (TMG-k kivételével) végzett:
 - i. 15 indulást; és
 - ii. két oktatórepülést egy FI(S)-sel; vagy
2. megfelelt egy vitorlázórepülés-vizsgáztató (FE(S)) által vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével) lefolytatott készségellenőrzésen, melynek az SPL jártassági vizsgán kell alapulnia.

b) Motoros vitorlázó repülőgép (TMG)

Az SPL birtokosa csak akkor gyakorolhatja TMG-jogosultságait, ha a tervezett repülést megelőző 24 hónapban:

1. teljesített legalább 12 óra repülési időt parancsnokként vagy kétkormányos repülés vagy egyedülrepülés során FI(S) felügyelete mellett, ami legalább magában foglal motoros vitorlázó repülőgéppel végzett:
 - i. hat óra repülési időt;
 - ii. 12 felszállást és leszállást; és
 - iii. legalább egy óra teljes repülési idővel, oktatóval végrehajtott gyakorlórepülést; vagy

▼ M1

2. teljesített egy vizsgáztató által lefolytatott készségellenőrzést, melynek az SFCL.150 b) 2. pontban meghatározott jártassági vizsgán kell alapulnia.
- c) Azok a TMG-repülésre jogosultsággal rendelkező SPL-birtokosok, akik szakszolgálati engedéllyel rendelkeznek az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) rendelkezéseivel összhangban való TMG-repülésre is, mentesülnek a b) pontnak való megfelelés alól.
- d) Az a) 1. és a b) 1. pontban meghatározott kétkormányos repülések, felügyelet melletti repülések és gyakorlórepülések teljesítését, valamint az a) 2. pontban és a b) 2. pontban meghatározott készségellenőrzéseket be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést az a) 1. és a b) 1. pont esetében a felelős FI(S)-nek, az a) 2. és a b) 2. pont esetében pedig a felelős FE(S)-nek alá kell írnia.
- e) Személyszállítás

Az SPL birtokosa csak akkor szállíthat utasokat, ha a megelőző 90 napban parancsnokként teljesített legalább:

1. három indulást vitorlázó repülőgéppel (TMG-k kivételével), ha az utasok vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével) szállítandók; vagy
2. három felszállást és leszállást motoros vitorlázó repülőgéppel, ha az utasok TMG-n szállítandók. Az utasok TMG-n történő éjszakai szállításához legalább az egyik felszállást és leszállást éjszaka kell végrehajtani.

*ADD ALRÉSZ***TOVÁBBI JOGOSÍTÁSOK és JOGOSULTSÁGOK****SFCL.200 Műrepülő jogosultságok**

- a) Az SPL birtokosa csak akkor végezhet műrepülést kikapcsolt hajtóművű vagy – a d) és az e) pont esetében – hajtómű-teljesítménnyel rendelkező vitorlázó repülőgéppel, ha rendelkezik az e pont szerinti megfelelő műrepülő jogosultságokkal.
- b) Az alapszintű műrepülő jogosultságok:
1. a következő manőverekre korlátozódó műrepülés végzésére jogosítanak fel:
 - i. műrepülő manőverként végrehajtott 45 fokos emelkedés és zuhanás;
 - ii. hátrabukfencek;
 - iii. legyezőforduló
 - iv. lusta nyolcas;
 - v. dugóhúzó;
 2. felvételre kerülnek az SPL-jogosultságok közé, miután a pilóta teljesített:
 - i. az SPL kiadását követően legalább 30 óra repülési időt vagy 120 indulást parancsnokként vitorlázó repülőgépen;
 - ii. egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál, amely magában foglalta a következőket:
 - (A) a megszerezni kívánt jogosultságnak megfelelő elméleti képzés;
 - (B) az 1. pontban meghatározott manőverekkel kapcsolatos műrepülés-oktatás.

▼ **M1**

- c) A haladó műrepülő jogosultságok:
1. a b) 1. pontjában meghatározott manőverekre nem korlátozódó műrepülés végzésére jogosítanak fel;
 2. felvételre kerülnek az SPL-jogosultságok közé, miután a pilóta:
 - i. megfelelt a b) 2. pont i. alpontja szerinti követelményeknek;
 - ii. teljesített egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál, amely a következőket tartalmazta:
 - (A) a megszerezni kívánt jogosultságnak megfelelő elméleti képzést;
 - (B) legalább öt óra vagy 20 repülést magában foglaló műrepülés-oktatást.
- d) Az alapszintű vagy haladó műrepülési jogosultságok magukban foglalják a hajtómű-teljesítménnyel rendelkező vitorlázó repülőgépen végzett műrepülést, amennyiben a pilóta a b) 2. pont ii. alpontja vagy a c) 2. pont ii. alpontja szerinti tanfolyam keretében hajtómű-teljesítménnyel rendelkező vitorlázó repülőgépeken műrepülés-oktatásban részesült.
- e) Az SPL-jogosultságok magukban foglalják a hajtómű-teljesítménnyel rendelkező TMG-vel kapcsolatos haladó műrepülő jogosítást, ha a pilóta az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) FCL.800 pontja szerinti műrepülő jogosítással is rendelkezik vagy rendelkezett, beleértve a TMG-vel kapcsolatos műrepülő jogosultságokat.
- f) A b) 2. pont ii. alpontjában és a c) 2. pont ii. alpontjában meghatározott tanfolyam teljesítését, valamint adott esetben a d) pontban meghatározott képzés felvételét be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést az ATO vagy a DTO képzésért felelős képzésvezetőjének alá kell írnia.

SFCL.205 Vitorlázórepülőgép- és transzparens-vontatási jogosítások

- a) A TMG-vel való repülésre jogosultsággal rendelkező SPL-birtokos csak akkor vontathat vitorlázó repülőgépeket vagy transzparenszeket, ha e pontnak megfelelően rendelkezik megfelelő vitorlázórepülőgép- vagy transzparens-vontatási jogosítással.
- b) A vitorlázórepülő-vontatási jogosítás kérelmezője teljesített:
1. legalább 30 óra repülési időt parancsnokként, valamint 60 felszállást és leszállást motoros vitorlázó repülőgéppel a TMG-jogosultságok megszerzését követően; és
 2. egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál, amely magában foglalta a következőket:
 - i. vitorlázórepülő-vontatási műveletekkel és eljárásokkal kapcsolatos elméleti képzés;
 - ii. legalább 10 vitorlázórepülő-vontatási gyakorlórepülés, amely tartalmazott legalább 5 kétkormányos gyakorlórepülést;
 - iii. az SFCL.150 d) ponttal összhangban a TMG-re korlátozott jogosultságokkal rendelkező SPL birtokos esetében öt szoktató repülés egy légi jármű által indított vitorlázó repülőgépen.

▼ **M1**

- c) A transzparens-vontatási jogosítás kérelmezője teljesített:
1. legalább 100 óra repülési időt, valamint 200 felszállást és leszállást parancsnokként motoros vitorlázó repülőgéppel a TMG-jogosultságok megszerzését követően;
 2. egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál, amely magában foglalta a következőket:
 - i. transzparens-vontatási műveletekkel és eljárásokkal kapcsolatos elméleti képzés;
 - ii. transzparens vontatása közben legalább 10 gyakorlórepülés, amely tartalmazott legalább öt kétkormányos repülést.
- d) Az e pont szerinti vitorlázórepülő-vontatási jogosítás vagy transzparensvontatási jogosítás azon kérelmezője esetében, aki már rendelkezik az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) FCL.805 b) pontja szerinti vitorlázórepülőgép-vontatási jogosítással vagy transzparensvontatási jogosítással, vagy aki adott esetben a szóban forgó jogosítás kiadásához szükséges valamennyi követelményt teljesítette:
1. e jogosítás teljes mértékben beszámítandó a b) vagy c) pont szerinti vitorlázórepülőgép-vontatási jogosítás vagy adott esetben transzparensvontatási jogosítás megszerzéséhez szükséges követelmények teljesítésébe, amennyiben a d) pontban meghatározott vonatkozó vontatási jogosítás magában foglalja a TMG-vel történő vontatásra vonatkozó jogosultságokat is; vagy
 2. legalább három kétkormányos oktatórepülést kell teljesíteni TMG-n, amely felöleli a teljes vitorlázórepülőgép-vontatási vagy transzparens-vontatási tantervet.
- e) A b) 2., a c) 2. és a d) 2. pontban meghatározott tanfolyam teljesítését be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést az ATO vagy a DTO képzésért felelős képzésvezetőjének, vagy adott esetben a képzésért felelős oktatónak alá kell írnia.
- f) A vitorlázórepülő- és transzparens-vontatási jogosítások jogosultságainak gyakorlása érdekében a jogosítás birtokosának teljesítenie kell legalább öt vontatást az előző két év során.
- g) Amennyiben a vitorlázórepülő-vontatási jogosítás birtokosa nem felel meg az f) pont szerinti követelményeknek, jogosultságai gyakorlásának folytatása előtt köteles a még nem teljesített vontatásokat oktatóval vagy oktató felügyelete mellett elvégezni.

SFCL.210 Motoros vitorlázó repülőgép éjszakai jogosítás

- a) A TMG-vel való repülésre jogosultsággal rendelkező SPL-birtokos csak akkor gyakorolhatja TMG-jogosultságait VFR körülmények között éjszaka, ha e pontnak megfelelően TMG éjszakai repülési jogosítással rendelkezik.
- b) A TMG éjszakai jogosítás kérelmezőjének előzetesen el kell végeznie egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál. A tanfolyamnak a következőket kell tartalmaznia:
1. a látvarepülési szabályok (VFR) szerinti éjszakai repülésre vonatkozó elméleti oktatás;
 2. legalább öt óra éjszakai repülési idő TMG-n, beleértve legalább három óra kétkormányos oktatást, amely magában foglal legalább:
 - i. egy óra útvonalrepülést navigálással, beleértve legalább egy 50 km-es (27 NM) kétkormányos útvonalrepülést;
 - ii. öt egyedül végzett felszállást; és
 - iii. öt, teljes megállással végződő, egyedül végrehajtott leszállást.

▼ **M1**

- c) Az éjszakai repülési képzés teljesítéséhez az SPL-birtokosnak először el kell végeznie a magánpilóta-szakszolgálati engedély (PPL) kiadásához szükséges műszeres repülési alapképzést az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) rendelkezéseivel összhangban.
- d) Az e pont szerinti TMG éjszakai jogosítást kérelmezők esetében, ha a kérelmező az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) FCL.810 pontja szerinti éjszakai jogosítással rendelkezik, vagy ha annak kiadásához szükséges valamennyi követelményt teljesítette, ez a jogosítás teljes mértékben beszámítandó a b) és a c) pontban foglalt követelmények teljesítésébe.

SFCL.215 Vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságok

- a) Az SPL-birtokos csak akkor repülhet felhőben vitorlázó repülőgéppel, ha:
 - 1. minden hajtómű leáll; valamint
 - 2. e pontnak megfelelő, vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultsággal rendelkezik.
- b) Az SPL-jogosultságok magukban foglalják a vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságokat, ha a pilóta teljesített legalább:
 - 1. 30 óra repülést parancsnokként vitorlázó repülőgépen a szakszolgálati engedély kiadását követően;
 - 2. egy tanfolyamot valamely ATO-nál vagy DTO-nál, amely magában foglalta a következőket:
 - i. elméleti képzés;
 - ii. legalább két óra kétkormányos repülésoktatást leállított hajtóművű vitorlázó repülőgépen, a légi jármű kizárólag műszerek igénybevételel történő irányítása mellett. Mindazonáltal a kétkormányos repülés-oktatás legfeljebb 50 %-a teljesíthető hajtómű-teljesítménnyel rendelkező TMG-n, feltéve, hogy ezeket az oktatórepüléseket látás utáni időjárási körülmények (VMC) között hajtják végre.
- c) A vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságok megszerzése érdekében azon SPL-birtokos esetében, aki az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) megfelelően alapvető műszerjogosítással (BIR) vagy repülőgépre vonatkozó műszerjogosítással (IR(A)) is rendelkezik, vagy teljesíti az egyik ilyen jogosítás kiadásához szükséges összes követelményt:
 - 1. e jogosítások beszámítandók a b) 2. pont i. alpontja szerinti követelmények teljesítésébe;
 - 2. a b) 2. pont ii. alpontjától eltérve, teljesíteni kell legalább egy óra kétkormányos repülésoktatást vitorlázó repülőgépen, kizárólag műszerek igénybevételel történő irányítás mellett.
- d) A b) 2. vagy adott esetben a c) 2. pontban meghatározott tanfolyam teljesítését be kell jegyezni a pilóta naplójába, és a bejegyzést az ATO vagy a DTO képzésért felelős képzésvezetőjének alá kell írnia.
- e) Az SPL-birtokos csak akkor gyakorolhatja vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságait, ha a tervezett felhőrepülést megelőző két évben teljesített legalább egy óra repülési időt vagy öt repülést parancsnokként, vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságokat gyakorolva.
- f) Ha a vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságokkal rendelkező SPL-birtokos nem felel meg az e) pontban foglalt követelményeknek, és folytatni kívánja vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságai gyakorlását:

▼ M1

1. teljesítenie kell egy vitorlázórepülés-vizsgáztató által lefolytatott készségellenőrzést; vagy
 2. teljesítenie kell az e) pontban előírt, FI(S)-sel végrehajtott kiegészítő repülési időt vagy repüléseket.
- g) A vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságokkal rendelkező SPL-birtokos esetében, aki az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) megfelelően alapvető műszerjogosítással (BIR) vagy repülőgépre vonatkozó műszerjogosítással (IR(A)) is rendelkezik, ez a jogosítás teljes mértékben beszámítandó az e) pont szerinti követelmények teljesítésébe.

*FI ALRÉSZ***PILÓTAOKTATÓK***1. szakasz***Általános követelmények****SFCL.300 Pilótaoktatói tanúsítvány****a) Általános rendelkezések**

Egy oktató csak akkor végezhet repülésoktatást vitorlázó repülőgépen, ha:

1. rendelkezik:
 - i. SPL-lel, beleértve azokat a jogosultságokat, jogosításokat és tanúsítványokat, amelyek tekintetében a repülésoktatást végezni kell;
 - ii. egy, az ezzel az alrészszel összhangban kiadott, a lefolytatott képzésnek megfelelő FI(S) tanúsítványt;
2. a repülésoktatás során jogosult parancsnoki feladatkör ellátására vitorlázó repülőgépen.

b) A tagállamok területén kívül végzett oktatás

1. Az a) 1. ponttól eltérve, az e melléklettel (SFCL rész) összhangban jóváhagyott, a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok illetékességi körén kívüli területeken tartott tanfolyamok keretében végzett repülésoktatás esetében az illetékes hatóság oktatói tanúsítványt ad ki a Chicagói Egyezmény 1. mellékletének megfelelő vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedéllyel rendelkező kérelmezőnek, ha a kérelmező:
 - i. rendelkezik legalább olyan szintű szakszolgálati engedéllyel, ideértve a kapcsolódó jogosultságokat, jogosításokat vagy tanúsítványokat is, mint amelynek kiadását célzó oktatásra engedéllyel rendelkezik;
 - ii. megfelel a vonatkozó oktatói jogosultságokat magában foglaló FI(S) tanúsítvány kiadása tekintetében ebben az alrészben meghatározott követelményeknek;
 - iii. bizonyítja az illetékes hatóság előtt az európai repülésbiztonsági szabályok megfelelő szintű ismeretét, amely képessé teszi oktatási jogosultságainak e melléklettel összhangban történő gyakorlására.
2. A tanúsítvány repülésoktatás nyújtására korlátozódik:
 - i. azon a területen kívül, amely a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok illetékességi körébe tartozik;
 - ii. olyan növendék pilóta esetében, aki a repülésoktatás során használt nyelvet megfelelő szinten ismeri.

▼ **M1**

2. szakasz

Vitorlázórepülés-oktatói tanúsítvány – (FI(S))**SFCL.315 FI(S) tanúsítvány – Jogosultságok és feltételek**

a) Amennyiben a kérelmező megfelel az SFCL.320 pontnak és az alábbi feltételeknek, részére FI(S) tanúsítványt kell kiadni, amely repülésoktatási jogosultságokat biztosít az alábbiak tekintetében:

1. SPL megszerzése;
2. további vitorlázórepülőgép-jogosultságok megszerzése az SFCL.150 e) pont szerint;
3. az SFCL.155 pont szerinti indulási módozatok, feltéve, hogy a kérelmező parancsnokként teljesített:
 - i. repülőgépes felvontatás esetén legalább 30 indulást; vagy
 - ii. csörlő alkalmazása esetén legalább 50 indulást;
4. további TMG-jogosultságok megszerzése az SFCL.150 b) pont szerint, feltéve, hogy a kérelmező:
 - i. teljesített legalább 30 óra repülést parancsnokként TMG-n;
 - ii. elvégezte az SFCL.330 b) 2. pontban meghatározott képzést;
 - iii. az ATO vagy a DTO képzésvezetője által kinevezett, a 7. pont szerinti képesítéssel rendelkező FI(S) előtt bizonyította képességét TMG-n történő oktatásra;
5. alapszintű vagy haladó műrepülő, illetve vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságok vagy vitorlázórepülő-vontatási vagy transzparensvontatási jogosítás megszerzése, feltéve, hogy a kérelmező:
 - i. alapszintű vagy haladó műrepülő jogosultságokra vonatkozó oktatás esetén az SFCL.200 c) pont szerinti haladó műrepülő jogosultságokkal rendelkezik;
 - ii. az ATO vagy a DTO képzésvezetője által kinevezett, az a) 7. pont szerinti képesítéssel rendelkező FI(S) előtt bizonyította képességét a kapcsolódó jogosultságokra és jogosításra vonatkozó oktatásra;
6. éjszakai repülés TMG-n, feltéve, hogy a kérelmező:
 - i. megfelel az SFCL.160 e) 2. pont szerinti éjszakai repülési tapasztalatra vonatkozó követelménynek;
 - ii. az ATO vagy a DTO képzésvezetője által kinevezett, a 7. pont szerinti képesítéssel rendelkező FI(S) előtt bizonyította képességét TMG-n történő éjszakai repülés oktatására;
7. FI(S) tanúsítvány, feltéve, hogy a kérelmező:
 - i. teljesített legalább 50 óra repülést vagy 150 felszállást vitorlázó repülőgépen végzett oktatás keretében;
 - ii. az ATO vagy a DTO képzésvezetője által kinevezett, e pont szerinti képesítéssel rendelkező FI(S) előtt bizonyította képességét az FI(S) tanúsítvánnyal kapcsolatos oktatásra, összhangban az illetékes hatóság által e célból megállapított eljárásokkal.

▼M1

b) Az a) pontban felsorolt jogosultságok repülésoktatási jogosultságokat foglalnak magukban az alábbiak tekintetében:

1. a vonatkozó szakszolgálati engedély, jogosultságok, jogosítások vagy tanúsítvány kiadása; és
2. meghosszabbítás, megújítás vagy adott esetben az e mellékletben foglalt, a releváns közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelményeknek való megfelelés.

SFCL.320 FI(S) tanúsítvány – Előfeltételek és követelmények

Az FI(S) tanúsítvány kérelmezője:

- a) betöltötte a 18. életévét;
- b) megfelel az SFCL.300 a) 1. pont i. alpontjában és a 2. pontban meghatározott követelményeknek;
- c) teljesített 100 óra repülési időt és 200 indulást parancsnokként vitorlázó repülőgépen;
- d) teljesített egy oktatói tanfolyamot az SFCL.330 pont követelményeivel összhangban valamely ATO-nál vagy DTO-nál; és
- e) megfelelt egy kompetenciafelmérésen az SFCL.345 pont követelményeivel összhangban.

SFCL.325 FI(S) kompetenciák és felmérés

Az FI(S) tanúsítvány kérelmezőjét ki kell képezni a következő kompetenciák megszerzésére:

- a) az erőforrások előkészítése;
- b) a tanulást elősegítő légkör megteremtése;
- c) az ismeretek átadása;
- d) a veszélyeshelyzet- és hibakezelés, valamint a repülészemélyzeti erőforrás-szervezés integrálása;
- e) az idő beosztása az oktatási célkitűzések eléréséhez;
- f) az ismeretek elsajátításának elősegítése;
- g) a tanuló teljesítményének értékelése;
- h) az előrehaladás figyelemmel kísérése és felülvizsgálata;
- i) a képzési időszakok értékelése; és
- j) az eredményről szóló jelentés elkészítése.

SFCL.330 FI(S) – Tanfolyam

a) Az FI(S) tanúsítvány kérelmezője először egyedi előzetes értékelő vizsgát tesz valamely ATO-nál vagy DTO-nál a tanfolyam kezdési időpontját megelőző 12 hónapon belül annak felmérése érdekében, hogy képes-e a tanfolyam elvégzésére.

b) Az FI(S) tanfolyam a következőket foglalja magában:

1. vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével):
 - i. az SFCL.325 pontban meghatározott képzési elemek;
 - ii. 25 óra tanítási és tanulási ismeretek;
 - iii. 30 óra elméleti képzés és gyakorlás, beleértve az előrehaladást felmérő vizsgákat;
 - iv. legalább hat óra repülésoktatás, melyből legfeljebb három óra teljesíthető TMG-n, vagy 20 indulás;

▼ **M1**

2. továbbá, ha az FI(S) tanúsítvány jogosultságai magukban foglalják az SFCL.315 a) 4. és a) 6. pontban meghatározott jogosultságokat, legalább hat óra kétkormányos repülésoktatás TMG-n.
- c) Azon kérelmező esetében, aki már rendelkezik az (EU) 2018/395 rendelet III. mellékletének (BFCL rész) vagy az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) megfelelő oktatói tanúsítvánnyal, ez a tanúsítvány teljes mértékben beszámítandó a b) 1. pont ii. alpontja szerinti követelmény teljesítésébe.
- d) FI(S) tanúsítvány kérelmezésekor azon pilóta esetében, aki rendelkezik vagy valamikor rendelkezett FI(A), FI(H) vagy FI(As) tanúsítvánnyal, 18 óra beszámítandó a b) 1. pont iii. alpontja szerinti követelmények teljesítésébe.

SFCL.345 FI(S) – Kompetenciafelmérés

- a) Az FI(S) tanúsítvány kérelmezőjének kompetenciafelmérésen kell részt vennie, hogy az SFCL.415 c) pont szerinti képesítéssel rendelkező vizsgáztató előtt bizonyítsa képességét a növendék pilóták SPL kiadásához szükséges szinten történő oktatására.
- b) Az értékelés az alábbiakat tartalmazza:
1. az SFCL.325 pont szerinti kompetenciák bemutatása a repülés előtti, a repülés utáni, valamint az elméleti képzés során;
 2. szóbeli elméleti vizsgák a földön, a repülés előtti és a repülés utáni eligazításon, valamint repülés közbeni bemutató vitorlázó repülőgépen;
 3. megfelelő gyakorlatok az oktatói kompetenciák értékeléséhez.
- c) Az FI(S) tanúsítvány első kiadásához szükséges kompetenciafelmérést vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével) kell elvégezni.

SFCL.350 FI(S) – Korlátozott jogosultságok

- a) Az alábbi esetekben az FI(S) jogosultságait olyan módon kell korlátozni, hogy repülésoktatási tevékenységét csak az ATO vagy a DTO által e célból kijelölt, korlátozások alá nem vont FI(S) felügyelete mellett végezheti:
1. SPL kiadása;
 2. SPL-jogosultságok kiterjesztése további vitorlázórepülőgép- vagy TMG-jogosultságokra az SFCL.150 ponttal összhangban;
 3. SPL-jogosultságok kiterjesztése további indulási módzatokra az SFCL.155 ponttal összhangban; és
 4. alapszintű vagy haladó műrepülő, illetve vitorlázó repülőgépre vonatkozó felhőrepülési jogosultságok vagy vitorlázórepülő-vontatási vagy transzparensvontatási jogosítás.
- b) A felügyelet mellett végzett képzés idején az FI(S) az a) ponttal összhangban nem szerezheti meg az arra vonatkozó jogosultságot, hogy engedélyezze egy növendék pilóta első egyedülrepülésre és első útvonalrepülésre bocsátását.
- c) Az a) és b) pontban foglalt korlátozások törlendők az FI(S) tanúsítványból, miután az FI(S) teljesített legalább 15 órát vagy 50 indulást a vitorlázórepülés valamennyi fázisára kiterjedő repülésoktatás keretében. Azon korlátozások alá vont FI(S) esetében, aki megfelel az SFCL.330 b) 2. pont követelményeinek, a 15 órából 5 teljesíthető TMG-n, és az 50 indulásból 15 helyettesíthető TMG-vel való felszállással és leszállással.

▼ M1**SFCL.360 FI(S) tanúsítvány – Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények**

a) Az FI(S) tanúsítvány birtokosa csak akkor gyakorolhatja a tanúsítványában foglalt jogosultságokat, ha e jogosultságok tervezett gyakorlását megelőző:

1. három évben teljesített:

i. oktatói ismeretfrissítő képzést valamely ATO-nál, DTO-nál vagy illetékes hatóságnál, amelynek során a birtokosnak elméleti képzésben kell részesülnie a vitorlázórepülés-oktatók számára releváns ismeretek frissítése és aktualizálása érdekében; és

ii. az FI(S)-ként végzett repülésoktatás során legalább:

(A) 30 órát; vagy

(B) 60 indulást, illetve felszállást és leszállást; és

2. kilenc évben, összhangban az illetékes hatóság által e célból megállapított eljárásokkal, az ATO vagy a DTO képzésvezetője által kinevezett, az SFCL.315 a) 7. pont szerinti képesítéssel rendelkező FI(S) előtt bizonyított képességét a vitorlázó repülőgépen való oktatásra.

b) A jártassági vizsgák, készségellenőrzések és kompetenciafelmérések során FE(S)-ként repült órák teljes mértékben beszámítandók az a) 1. pont ii. alpontjában foglalt követelmény teljesítésébe.

c) Ha az FI(S) tanúsítvány birtokosa nem tudta az a) 2. pont szerinti, felügyelet mellett végzett oktatórepülést az FI(S) megelégedésére teljesíteni, az FI(S) tanúsítvány jogosultságait mindaddig nem gyakorolhatja, amíg sikeresen nem teljesítette az SFCL.345. pont szerinti kompetenciafelmérést.

d) Az FI(S) tanúsítvánnyal kapcsolatos jogosultságok gyakorlásának folytatása érdekében az FI(S) tanúsítvány birtokosának, aki nem felel meg az a) pont valamennyi követelményének, teljesítenie kell az a) 1. pont i. alpontjában és az SFCL.345. pontban foglalt követelményeket.

*FE ALRÉS***REPÜLÉSVIZSGÁZTATÓK***I. szakasz***Általános követelmények****SFCL.400 Vitorlázórepülés-vizsgáztatói tanúsítványok**

a) Általános rendelkezések

A vizsgáztató e melléklettel összhangban csak akkor folytathat le jártassági vizsgákat, készségellenőrzéseket vagy kompetenciafelméréseket, ha:

1. rendelkezik:

i. vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedéllyel (SPL), valamint a kapcsolódó jogosultságokkal, jogosításokkal és tanúsítványokkal, amelyekre nézve engedéllyel rendelkezik jártassági vizsga, készségellenőrzés vagy kompetenciafelmérés lefolytatására, valamint jogosult ezek oktatására;

ii. ezen alrészszel összhangban kiadott FE(S) tanúsítvánnyal, ideértve a jártassági vizsga, a készségellenőrzés vagy a kompetenciafelmérés elvégzéséhez kapcsolódó jogosultságokat;

2. jártassági vizsga, készségellenőrzés vagy kompetenciafelmérés során jogosult parancsnoki feladatkör ellátására vitorlázó repülőgépen.

▼ **M1**

b) A tagállamok területén kívül végzett vizsgáztatás

1. Az a) 1. ponttól eltérve, az olyan területeken végzett jártassági vizsgák és készségellenőrzések esetében, amelyek a Chicagói Egyezmény értelmében nem tartoznak a tagállamok illetékességi körébe, az illetékes hatóság a Chicagói Egyezmény 1. mellékletének megfelelő vitorlázórepülőgép-pilóta szakszolgálati engedéllyel rendelkező kérelmezőnek vizsgáztatói tanúsítványt ad ki, feltéve, hogy a kérelmező:
 - i. rendelkezik legalább olyan szintű szakszolgálati engedéllyel, ideértve adott esetben a jogosultságokat, jogosításokat vagy tanúsítványokat is, mint amelyekkel kapcsolatos jártassági vizsgák vagy készségellenőrzések lefolytatására engedéllyel rendelkezik;
 - ii. megfelel az ebben az alrészben az érintett vizsgáztatói tanúsítvány kiadása tekintetében meghatározott követelményeknek;
 - iii. bizonyítja az illetékes hatóságnak az uniós repülésbiztonsági szabályok megfelelő szintű ismeretét, amely képessé teszi a vizsgáztatói jogosultságoknak az e melléklettel összhangban történő gyakorlására.
2. Az 1. pont szerinti tanúsítvány jártassági vizsgák és készségellenőrzések lefolytatására korlátozódik:
 - i. azon a területen kívül, amely a Chicagói Egyezmény értelmében a tagállamok illetékességi körébe tartozik; és
 - ii. olyan pilóta esetében, aki a vizsga/ellenőrzés során használt nyelvet megfelelő szinten ismeri.

SFCL.405 A jogosultságok korlátozása egyéni érdekek fennállása esetén

A vitorlázórepülés-vizsgáztató nem folytathat le:

- a) szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítvány kiadásához szükséges jártassági vizsgát vagy kompetenciafelmérést olyan kérelmező számára, akinek a jártassági vizsga vagy kompetenciafelmérés tárgyát képező szakszolgálati engedély, jogosítás vagy tanúsítvány megszerzéséhez előírt repülés-oktatás több mint 50 %-át maga biztosította; vagy
- b) jártassági vizsgát, készségellenőrzést vagy kompetenciafelmérést bármely olyan esetben, amikor úgy ítéli, hogy objektivitását valami befolyásolja.

SFCL.410 Jártassági vizsga, készségellenőrzés és kompetenciafelmérés lefolytatása

- a) A jártassági vizsga, a készségellenőrzés és a kompetenciafelmérés lefolytatásakor a vitorlázórepülés-vizsgáztató megteszi az alábbi lépéseket:
 1. meggyőződik arról, hogy a kérelmezővel a kommunikáció mindennemű nyelvi korlát nélkül megvalósítható;
 2. ellenőrzi, hogy a kérelmező megfelel-e e melléklet képesítésre, képzésre és tapasztalatra vonatkozó követelményeinek a szakszolgálati engedélyek, jogosultságok, jogosítások vagy tanúsítványok kiadása, meghosszabbítása vagy megújítása tekintetében, ami a jártassági vizsga, készségellenőrzés vagy kompetenciafelmérés elvégzésének célja;
 3. felhívja a kérelmező figyelmét annak következményeire, ha a képzéssel és repülési tapasztalatával kapcsolatban nem teljes, pontatlan vagy hamis adatokat szolgáltat.
- b) A jártassági vizsga, a készségellenőrzés vagy a kompetenciafelmérés elvégzése után a vitorlázórepülés-vizsgáztató:
 1. tájékoztatja a kérelmezőt a jártassági vizsga, a készségellenőrzés vagy a kompetenciafelmérés eredményéről;

▼ M1

2. a meghosszabbítás vagy megújítás érdekében végzett sikeres kompetenciafelmérés esetén bejegyzí a kérelmező szakszolgálati engedélyébe vagy tanúsítványába az új lejáratí dátumot, amennyiben az illetékes hatóság, amely felelős a kérelmező szakszolgálati engedélyéért, külön megbízta ezzel a feladattal;
3. a kérelmező rendelkezésére bocsátja a jártassági vizsga vagy a készségellenőrzés vagy a kompetenciafelmérés aláírt jegyzőkönyvét, és indokolatlan késedelem nélkül eljuttatja annak másolatait a kérelmező szakszolgálati engedélyéért felelős illetékes hatósághoz, valamint a vizsgáztató tanúsítványát kiadó illetékes hatósághoz. A jelentésnek tartalmaznia kell:
 - i. egy nyilatkozatot arról, hogy a vitorlázórepülés-vizsgáztató tájékoztatást kapott a kérelmezőtől annak tapasztalatára és képzésére vonatkozóan, és úgy találta, hogy az adott tapasztalat és képzés megfelel e melléklet vonatkozó követelményeinek;
 - ii. annak igazolását, hogy valamennyi előírt manőver és gyakorlat végrehajtásra került, valamint, ha szükséges, információkat a szóbeli elméleti vizsgáról. Amennyiben a kérelmező nem teljesítette a vizsga valamely szakaszát az adott kategóriában, a vizsgáztatónak indokolnia kell az erre vonatkozó értékelést;
 - iii. a jártassági vizsga, a készségellenőrzés vagy a kompetenciafelmérés eredményét;
 - iv. abban az esetben, ha a kérelmező tanúsítványáért felelős illetékes hatóság nem azonos azzal, amelyik a vitorlázórepülés-vizsgáztató tanúsítványát kiadta, egy nyilatkozatot arról, hogy a vizsgáztató áttekintette és alkalmazta a kérelmező tekintetében illetékes hatóság vonatkozó nemzeti eljárásait és követelményeit;
 - v. a vitorlázórepülés-vizsgáztató tanúsítványának egy példányát, amelyben fel van tüntetve, hogy mire terjed ki a vitorlázórepülés-vizsgáztató vizsgáztatói jogosultságainak alkalmazási köre olyan kérelmező jártassági vizsgája, készségellenőrzése vagy kompetenciafelmérése esetében, amelynek felelős illetékes hatósága nem azonos azzal, amelyik a vizsgáztatói tanúsítványt kiadta.
- c) A vitorlázórepülés-vizsgáztatónak öt évre visszamenőleg meg kell őriznie a nyilvántartást a lefolytatott jártassági vizsgák, készségellenőrzések és kompetenciafelmérések részleteivel és eredményeivel együtt.
- d) A vitorlázórepülés-vizsgáztató tanúsítványáért felelős illetékes hatóság vagy a kérelmező szakszolgálati engedélyéért felelős illetékes hatóság kérésére a vitorlázórepülés-vizsgáztatónak be kell mutatnia valamennyi nyilvántartást és jegyzőkönyvet, illetve bármely más információt aszerint, ahogyan azt a felügyeleti tevékenységek megkövetelik.

2. szakasz

Vitorlázórepülés-vizsgáztatói tanúsítvány – FE(S)

SFCL.415 FE(S) tanúsítvány – Jogosultságok és feltételek

Amennyiben a kérelmező megfelel az SFCL.420 pontnak és az alábbi feltételeknek, részére kérésre FE(S) tanúsítványt kell kiadni, amely jogosultságokat biztosít az alábbiak lefolytatására:

- a) az SPL-lel kapcsolatos jártassági vizsgák és készségellenőrzés, feltéve, hogy a kérelmező pilótaként 300 óra repülési időt teljesített vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével), mely magában foglal 150 órát vagy 300 indulást repülésoktatás keretében;
- b) az SPL-jogosultságok TMG-re történő kiterjesztéséhez szükséges jártassági vizsgák az SFCL.150 e) pontnak megfelelően, feltéve, hogy a kérelmező teljesített 300 óra repülési időt vitorlázó repülőgépen, mely magában foglal 50 óra TMG-n történő repülésoktatást;

▼ **M1**

c) a vitorlázó repülőgépekre vonatkozó FI(S) tanúsítvány kiadásához szükséges kompetenciafelmérések, feltéve, hogy a kérelmező:

1. teljesített legalább 500 óra repülési időt pilótaként vitorlázó repülőgépen, beleértve, amennyiben az FE(S) tanúsítványban foglalt jogosultságokat:
 - i. vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével) gyakorolja, legalább 10 órát vagy 30 indulást, ahol a kérelmező FI(S) tanúsítvány kérelmezőit oktatta vitorlázó repülőgépen (TMG-k kivételével);
 - ii. TMG-n gyakorolja, legalább 10 órát vagy 30 felszállást és leszállást, ahol a kérelmező FI(S) tanúsítvány kérelmezőit TMG-n;
2. speciális képzésben részesült az SFCL.430 pont szerinti vizsgáztatói egységesítési tanfolyamon.

SFCL.420 FE(S) tanúsítvány – Előfeltételek és követelmények

Az FE(S) tanúsítvány kérelmezője:

- a) megfelel az SFCL.400 a) 1. pont i. alpontjában és az a) 2. pontban meghatározott követelményeknek;
- b) elvégzi az FE(S) egységesítési tanfolyamot az SFCL.430 ponttal összhangban;
- c) teljesít egy kompetenciafelmérést az SFCL.445 ponttal összhangban;
- d) bizonyítja, hogy rendelkezik az (FE(S)) tanúsítványban foglalt jogosultságokhoz szükséges releváns tudással; és
- e) bizonyítja, hogy az (EU) 2018/1139 rendeletnek, valamint az ahhoz kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak és végrehajtási jogi aktusoknak való meg nem felelés miatt az elmúlt három évben nem alkalmaztak vele szemben semmilyen szankciót, beleértve az e mellékletnek, az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) vagy az (EU) 2018/395 rendelet III. mellékletének (BFCL rész) megfelelően kiadott szakszolgálati engedélyeinek, jogosításainak vagy tanúsítványainak felfüggesztését, korlátozását vagy visszavonását.

SFCL.430 FE(S) tanúsítvány – Egységesítési tanfolyam

- a) Az FE(S) tanúsítvány kérelmezőjének részt kell vennie az illetékes hatóság vagy valamely ATO vagy DTO által szervezett és az illetékes hatóság által jóváhagyott egységesítési tanfolyamon.
- b) Az egységesítési tanfolyam anyagát a megszerezni kívánt vitorlázórepülés-vizsgáztatói jogosultságokhoz kell igazítani, a tanfolyamnak pedig elméleti és gyakorlati oktatásból kell állnia, amely magában foglalja legalább a következőket:
 1. két jártassági vizsga, készségellenőrzés vagy kompetenciafelmérés lefolytatása az SPL vagy a kapcsolódó jogosítások vagy tanúsítványok tekintetében;
 2. oktatás e melléklet alkalmazandó követelményeiről, valamint a vonatkozó repülési követelményekről, a jártassági vizsga, a készségellenőrzés, valamint a kompetenciafelmérés lefolytatásáról, ezek dokumentálásáról és jelentéséről;
 3. eligazítás az alábbiak tekintetében:
 - i. nemzeti adminisztratív eljárások;
 - ii. a személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények;
 - iii. vizsgáztatói felelősség;
 - iv. a vizsgáztató balesetbiztosítása;
 - v. nemzeti szintű díjak; és

▼ **M1**

- vi. tájékoztatás arról, hogy hogyan lehet hozzáférni az i–v. alpontban foglalt információkhoz egy olyan kérelmező jártassági vizsgájának, készségellenőrzésének vagy kompetenciafelmérésének lefolytatása során, akinek illetékes hatósága nem azonos azzal, amelyik a vizsgáztatói tanúsítványt kiadta.
- c) Az FE(S) tanúsítvány birtokosa nem folytathatja le olyan kérelmező jártassági vizsgáját, készségellenőrzését vagy kompetenciafelmérését, akinek illetékes hatósága nem azonos azzal, amelyik a vizsgáztatói tanúsítványt kiadta, kivéve, ha a birtokos áttekintette a kérelmező illetékes hatóság vonatkozó nemzeti eljárásaival kapcsolatban rendelkezésre álló legfrissebb információkat.

SFCL.445 FE(S) tanúsítvány – Kompetenciafelmérés

Az FE(S) tanúsítvány első alkalommal történő kiadását kérelmezőnek bizonyítania kell FE(S)-kompetenciáit az illetékes hatóság ellenőre vagy az FE(S) tanúsítványért felelős illetékes hatóság által külön erre a feladatra kijelölt rangidős vizsgáztató előtt. A kompetenciafelmérés során a kérelmezőnek jártassági vizsgát, készségellenőrzést vagy kompetenciafelmérést kell lefolytatnia, amely magában foglalja a vizsgáztatandó, ellenőrizendő vagy értékelendő személy eligazítását, jártassági vizsgáját, készségellenőrzését vagy kompetenciafelmérését, valamint a beszámolót és a dokumentációt.

SFCL.460 FE(S) tanúsítvány – Érvényesség, meghosszabbítás és megújítás

- a) Az FE(S) tanúsítvány öt évig érvényes.
- b) Az FE(S) tanúsítvány érvényességét meg kell hosszabbítani, ha birtokosa:
1. az FE(S) tanúsítvány érvényességi ideje alatt elvégzett egy, az illetékes hatóság, illetve valamely ATO vagy DTO által biztosított és az illetékes hatóság által jóváhagyott vizsgáztatói ismeretfrissítő tanfolyamot, melynek során a tanúsítvány birtokosa elméleti képzésben részesült a vitorlázórepülés-vizsgáztatók számára releváns ismeretek frissítése és aktualizálása érdekében;
 2. a tanúsítvány érvényességi idejének lejártát megelőző 24 hónapban az illetékes hatóság ellenőre vagy az FE(S) tanúsítványért felelős illetékes hatóság által külön erre a feladatra kijelölt vizsgáztató előtt bizonyította képességét jártassági vizsgák, készségellenőrzések vagy kompetenciafelmérések lefolytatására.
- c) Az FE(S) tanúsítvány birtokosa, aki az 1178/2011/EU rendelet I. mellékletének (FCL rész) vagy a (EU) 2018/395 rendelet III. mellékletének (BFCL rész) megfelelően más légijármű-kategóriákra vonatkozóan is rendelkezik egy vagy több vizsgáztatói tanúsítvánnyal, az illetékes hatóság jóváhagyása esetén összevontan is meghosszabbíthatja vizsgáztatói tanúsítványait.
- d) Amennyiben az FE(S) tanúsítvány lejárt, birtokosának teljesítenie kell a b) 1. pont, valamint az SFCL.445 pont szerinti követelményeket, mielőtt folytatná az FE(S) tanúsítvánnyal kapcsolatos jogosultságok gyakorlását.
- e) Az FE(S) tanúsítvány csak akkor hosszabbítható vagy újítható meg, ha a kérelmező bizonyítja, hogy folyamatosan megfelel az SFCL.410 pont, valamint az SFCL.420 d) és e) pont követelményeinek.